

Bemutakoznak az új szabályozók

Területfejlesztés

Az ország gazdasági térképe gyorsan változik. Az elmúlt 5-10 esztendőben új ipari göcök alakultak ki; gyárak, üzemek települtek a még fellelhető munkakerő-tartalékra — a hagyományos ipari központokban kinzó munkakerőhiány győtri a vállalatokat. Magyarországon az ingázás mértéke a kívánatos és a nemzetközileg elfogadott mértéket is meghaladja, ennek hátrányait nem kell hosszasan taglálni.

A területfejlesztés kétirányú: az ország ipari fehér feltájtának — az ésszerűség keretei között történő — megszüntetése és a túlzott koncentráció mérséklése. Ez a folyamat az elmúlt években sem volt problémamentes. A fővárosból kitelepítésre kijelölt üzemek objektív és szubjektív körülmények miatt csak igen lassú ütemben hagyták el Budapestet. A vidékre induló ipar gépparkja sok esetben matuzsálemi korú. Az V. ötéves terv egy-egy, központi területfejlesztési alapot hoz létre, aminek célja az iparkitelepítés elősegítése, az elmaradott térségek iparfejlesztésének támogatása. A kitelepítést lehetőleg megkövetelő vidéki üzemek bővítésével, fejlesztésével kell megoldani. Amennyiben a kitelepítést csak új üzemek létesítésével lehet megvalósítani, akkor annak telephelyét elsősorban a központi támogatásra kijelölt területek közül kell kiválasztani. A vállalati telephelyek kijelöléséhez részletes tervek állnak rendelkezésre. A tanácsok ismerik ezeket, bizonyos összegek rendelkezésre is állnak az ilyen ipari területek előkészítésére (köznyvesítés, útépités, iparvágányok kiépítése stb.). Ez az elmúlt évek köz-

ponti területfejlesztési alaplól pótolható, ösztönözhető. Ugyanakkor — érthetően — nem nyújtható támogatás a fővároson belüli, illetőleg a főváros napi munkaerőmozgási körzetében, történő áttelepítésekhez.

Ez utóbbihoz annyi magyarázatot: az elmúlt jó néhány esztendőben a fővárosi vállalatok iparkitelepítés címén Budapest környékén alakították ki új gyáregységeiket, ám ezzel semmit sem javult a főváros munkaerőhelyzete.

A rögtönzések elkerülése érdekében a területfejlesztési alap felhasználására több javaslat készült, amelyeknek felelőse az építési és városfejlesztési miniszter. Az alap odaítéléséről a központi szervek együttesen döntenek. Remélhetőleg a vállalatok — az elmúlt évek tapasztalataitól eltérően — az eddiginél

sokkal nagyobb szorgalommal igyekeznek kisebb-nagyobb összeget „megkaparintani” ebből az alaplól...

Breitner Miklós

*

A Területfejlesztés című anyagunkkal — stílusosan — az ösztendő utolsó lapszámban befejeződik a Bemutakoznak az új szabályozók sorozat, amely augusztus második felében indult s 30 részből állt.

A közelmúltban véglegesen tisztázódott a gazdálkodásunkat irányító új rendelkezések; felelős magyarázat és indoklás hangzott el erről az országgyűlés téli ülésén is. A vállalatok részben szakterületeik illetékesétől, főhatóságaitól, másrészt pedig az időközben megjelent hivatalos tájékoztatókból (például a Minisztertanács titkársága által közreadott A gazdasági szabályozó rendszerrel kapcsolatos jogszabályok és magyarázatok című gyűjteményből) minden szükséges eligazítást megkaptak. A szabályozóknak ezek után nem a papíron kell bemutatkozniuk, hanem az életben, a gyakorlatban.

De tettünk-e elértünk-e valamit sorozatunkkal az elmúlt hónapokban, különösen akkor, amikor még nem rögzítődött véglegesen minden elképzelés, minden szabály? Úgy véljük: talán hozzájárultunk ahhoz, hogy a téma iránt érdeklődők figyelme a lényegre irányuljon, arra, hogy miért volt szükség a gazdálkodás feltételeinek módosítására s mind ez milyen módszerekkel történt, történik. Ha csupán ennyi sikerült — törekvésünk teljesült.

HORIZONT

Gazdasági kilátások az NSZK-ban

A nyugatnémet gazdasági intézet körkérdésére érkezett válaszok tanúsága szerint a vezető iparágak képviselői meglehetősen szkeptikusan ítélik meg a jövő évi gazdasági fellendülés lehetőségét. Az intézet 14 iparágat és gazdasági ágazatot kérdezett meg, és közzétette a válaszok eredményét. Az NSZK gépkocsiiparában egyelőre semmi jele sincs tartósnak ígérkező fordulatnak. A bankok tisztázatlannak ítélik a kilátásokat, konszolidálásnak szerintük sincs még nyoma. Az építőiparban a termelés várhatóan továbbra is csökken. A bányászat helyzete mind termelési, mind értékesítési szempontból „jelenleg válságos”, és megélénkülésre nem lehet számítani. A textiliparban „súlyos fellendülés” jelei mutatkoznak.

Leértékelték az argentin pesót

Az argentin pesót hétfőn, az idén immár tizenharmadszor, leértékelték. A 4,7 százalékos leértékelés után az új pesóárfolyam szerint 60,80 pesót kell 1 amerikai dollárért fizetni.

Bulgáriai Winston

A bulgáriai Haszkovában megkezdtek az ismert Winston cigarettagyártását. A Frakija dohánygyár az elkövetkező években jelentősen növeli a cigarettafajta gyártását. Az új márkát előállításával egyidejűleg megkezdődött a dohánygyár modernizálása.

Egységes Benelux-légiutasaság?

Belga sajtóértéslések szerint ismét felelevenítettek azt a tervet, hogy a három Benelux-állam összevonja egységes légiforgalmi vállalatba nemzeti légitársaságait. A vállalatok közül egyedül a holland KLM működik megfelelő hatékonysággal, de ez a társaság is nagyszabású állami támogatásra szorul. A belga Sabena több milliárd belga frankos veszteséggel zárja az évet.

G. Gy.—L. P.

Győr új utakon

Egy színház a gyárakba megy

Arbuzov darabja, amelyet a közelmúltban mutattak be Győrött, első látásra csupán kellemes történetnek tűnik. Az ironiák már nem is mai munkája, s műfajmegjelölése szerint sem egyéb, mint „drámai novella”. Aztán rájövünk, hogy ez a Régimódi történet voltaképpen több egy anekdotánál: elvetélt életről szól, s a szerző az öregség drámáját exponálja benne. Rokonszenvet ébreszt és ellenérzést — érzelmeiket tehát, s ez nem kis szó a mai színházban. A darab mindenképpen alkalmas rá, hogy egy iparváros színházba járó közönségének figyelmét felébressze.

Tulajdonképpen ez is cél: az érdeklődés felkeltése. A Kisfaludy Színház, amely az utóbbi évtizedekben színlelőadások tartására alig alkalmas ideiglenes helyiségben játszott, nem tudta igazán megnyerni a közönség kegyét, nemigen tudta növelni nézőinek számát. Hamarosan felépül azonban a város új színháza — az egyetlen önálló színházépítkezés a felszabadulás óta —, meghozza igen szép és impozáns épület, amely igényes előadások megtartására is alkalmas lehet. A feladat most az, hogy a majd elkészülő új színház ne maradjon üresen, hanem igazi élettel teljék meg: magyarul azaz a közönséggel, amelynek Győr kultúráját akar közvetíteni; az érdeklődő munkásság meg a fiatal és idősebb értelmiség számára.

Bármilyen furcsán hangzik is, ezt a célt próbálja elérni a Kisfaludy Színház új vezetősége, Alén Cserhámi Imre igazgatóval, amikor olyan népszerű darabokat mutat be — mint most Arbuzov történetét —, amelyek közérthető realizmusukkal és érzelmeikre apelláló felhangjukkal alkalmasak a lanyhuló színházjáró kedv felélesztésére, és új kö-

zönség megnyerésére. — Célunk az — mondja Meczer János, a színház új fiatal vezető rendezője —, hogy aktív lépéseket tegyünk különösen a gyári dolgozók megnyerésére. Ezért akcióit indítottunk (most legelőször a Régimódi történet kapcsán), amely a gyárak és a színház jobb együttműködését szolgálja. Ennek egyik formája az, hogy szerződést kötünk egyes üzemekkel, amelyek majd központilag megvásárolnak egy-egy teljes „házat”, és azt saját dolgozóik számára biztosítják. Így például a Magyar Vagon- és Gépgyár lekötött egy egész Arbuzov-estet, és szó van róla, hogy ezt a gyakorlatot más darabok esetében is folytatja. A másik forma az, hogy mi magunk megyünk ki olyan üzemek kultúrházaihoz, amelyek színlelőadások tartására alkalmasak. Ilyen megegyezés született a Richards Posztógyárral, és most, legutóbb a Graboplasttal is. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy olyan darabokat válasszunk, amelyekkel ezeken a helyszíneken is sikert arathatunk. A színháznak nincsenek különösebb experimentális céljai. Mi Győrött akarunk játszani, a győri közönségnek. Ez a programunk és várjuk hozzá a tanács támogatását.

— Természetesen ezzel a munkával párhuzamosan szeretnénk kiépíteni a győri színház ütőképes társulatát. Új tagok szerződtetésére is gondolkodunk, vendégszereplők, vendégrendezők meghívására — egy szóval arra, hogy amikor az új színház felépül, „teljes fegyverzettel” költözhessünk be: felfrissült és kiegészült stábbal, töreközönséggel, és az annak szóló, a győri publikum érdeklődését kielégítő, a valóságtól nem elszakadó műsorterffel.

Lukácsy András

Szovjet gazdaság

Forgalom a tengeren

Ötéves terve befejezéséhez érkezett a szovjet tengerhajózás. A 17 flottillából álló hajóparknak a célkitűzés szerint 1975-ben 203 millió tonna árut kell szállítania. 41 millió tonnával többet, mint 1970-ben. A személyszállítás is is másfélszeresére emelkedik. A műszaki haladás jegyében pedig a gépesített rakodás részaránya is nő, 1975-ben az összes tehermozgatás 91 százalékát teszi ki, szemben az 1970-es 85 százalékkal. A belső áruszállítás fejlődése mellett — a tengeri hajózásnak különösen az északi és távol-keleti területek ellátásában van nélkülözhetetlen szerepe — bővültek a nemzetközi kapcsolatok is, 1974-ben a kereskedelmi flotta hajói 119 ország 1154 kikötőjét látogatták meg.

A 203 millió tonna az eredeti tervszám volt. A kereskedelmi flotta dolgozói azonban vállalták a terv idő előtti teljesítését. A felajánlás értelmében a flotta nyeresége a tervhez képest 1,1 százalékkal nő. 1 millió tonnával nő a belső áruszállítás és a kikötői árumozgatás, míg a nemzetközi forgalomban a tervhez képest 1,5 százalékkal emelkedik a vízi úton szállított termékek mennyisége. A januártól szeptemberig eltelt időszak tapasztalatai szerint a célkitűzések reálisak voltak. Külön említést érdemel, hogy megoldódott ebben az évben a Szahalin-sziget folyamatos ellátása a tengeri úton, valamint új típusú jégtörők segítségével december végéig sikerül biztosítani a norilszki acélmű ellátását Dugyinka kikötőjén keresztül.

A belső forgalmi feladatok ellátásán kívül természetesen a kereskedelmi flotta fontos szerepet játszik a Szovjetunió nemzetközi gazdasági kapcsolataiban is. A KGST-országok felé a legfontosabb útvonalak a Duna, illetve

Lengyelország és az NDK felé a Balti-tenger. A tengeri út jelenti az egyedüli összeköttetést Kubával, a forgalom eléri az évi 13 millió tonnát.

A Szovjetunió kereskedelme 1950-hez képest a fejlődő világgal több mint 40-szeresére emelkedett és ennek lebonyolításában gyakran egyedüli mód a tengeri áruszállítás. Az áruforgalom fejlődésével intenzívebbé válik a szovjet kereskedelmi flotta kapcsolata a japán, olasz, holland, finn, NSZK-, USA-kikötőkkel is.

A megkötött egyezmények és megállapodások alapján fejlődik a Szovjetunió tengerhajózási minisztériumának külföldi kereskedelmi tevékenysége is. Növekszik a Szovjetunió súlya a tengerhajózással foglalkozó nemzetközi szervezetekben, főként az ENSZ-szervezetekben.

A kereskedelmi tevékenységet külföldön a flotta két specializált külkereskedelmi egyesülésén, a Szovfracht-on és a Szovinfлот-on keresztül látja el. Eseti segítséget jelentenek a határon kívüli működő vegyes vállalatok is. A Szovfracht foglalkozik hajótér bérlésével, illetve a külföldi megrendelők részére szovjet hajótér bérbérlésével. Tíz évvel ezelőtt a mérleg még passzív volt, ma már a szállítástól befolyó külföldi bevételek meghaladják azt az összeget, amelyet a Szovjetunió külföldi hajótér bérlésére kifizet.

A Szovinfлот a szovjet kereskedelmi flotta részére külföldön különféle szolgáltatásokat biztosít, így az egyesülés egyezményeket köt szovjet hajók részére üzemanyag biztosításáról, a rakomány kirakásáról, szervizről stb. Néhány országban sikerresnek bizonyultak a közös szolgálatok részvételével végzett tevékenységek is, amelyek több mint 3000 külföldi céggel és ügynökkel állnak kapcsolatban tevékenységük során.

A kvarkoktól a galaktikáig

Végtelenek között

Harlech vára Walesben van. Sziklaormon magaslik. Bástyáiról sötét hollók kiáltanak a mélybe, s a balladás falak alján halkszavú tudósok álmélkodnak. Miért éppen itt tenyészik az a mikroorganizmus, amely ammoniával él? „Megoldódott a rejtély. Harlech várát több évszázada látogatják a turisták.”

Alig hiszem. A turisztika nem több évszázados szenvedély, ám Harlech ormán a história felleget boronganak. A hajdani Ivanhoe-k dús vacsoráinak salakja — nemzedék nemzedéket váltva, de nem életmódot — bőven csorgott alá a sziklászál oldalán. Akárcsak nálunk. Nagyvácszonyban, a Kinizsi-várban. De hát akkoriban rendkívül puritánul és a hiányszempontokkal mit sem törődve oldották meg az ilyenféle ügyeket. Az pedig kétségtelen, hogy a bomló anyagcsere termék dúsán szolgált ammoniával. A várfal tövében viruló mikroorganizmusoknak is.

Am hamarosan bealkonyult Harlech dicsőségének. Nyugat-Ontarióban, a Felső-tó partján előkerült valami hasonló lelet, az úgynevezett Gunflint-fossziliák. Sőt, Alaszka, Izland és a Hawaii-szigetek tűzhányóinak talajából is sikerült kimutatni. Nagyon ősi szervezetnek látszik, „mert igen lassan növekszik, sejtmagja nincs, és nem tartalmaz klorofilt”.

De hát mikor keletkezett ez az élet? Vagy: az élet?

A Gunflint-„kövületek” kétmilliárd évesek. A dél-afrikai Fügefá-képződmények, Barberton vidékéről még erre a mérhetően időre is rálicitálnak. Az itt felfedezett és vizitista kvarkkristályba zárt szerkezetek 3,2 milliárd év távlatából hoznak hírt az élet jeleiről.

Káprázva és döbbenet áll meg az olvasó, és ölébe ejti Gánti Tibor új könyvét, amely a kvarkoktól a galaktikus társadalomig rajzolja fel az anyag fejlődésének, szerveződésének útját (Univerzum Könyvtár, Kossuth Kiadó). Pontosabban, mint biokémikus, elsősorban az életre támadó anyag ésszerű csodájára figyel, a világ jelenleg eleminek vélt építőköveit: a kvarkok és a kozmosz fejútrétegeinek végtelenjében logikusan feltételezett földön kívüli társadalmak és civilizációk csak mint „kezdő” és „végpont” érdekl, elsősorban világnézeti következményeiben.

Idestova 15 esztendeje jelent meg Walter Hollitscher hasonló célkitűzésű munkája. A természettudományi világkép. Erdemes átlapozni és utána gondosan elolvasni Gánti könyvét. Hogy mit jelent a tudományos és technikai forradalom, s miként gyorsul fel az új és döntő fontosságú eredmények áradása, a napnál is világosabbá válik. De az is nyilvánvalóvá lesz, hogy az ilyenféle summázások is mind szükségesek. Goethe mondta: „A filozófustól nem kívánhatjuk, hogy fizikus legyen; s mégis oly szükséges és oly kívánatos, hogy hatni tudjon a fizika körére. Ehhez nem kellenek az egyes mozzanatok, csak legyen betekintése azokba a végpontokba, hol minden egyes mozzanat találkozik.”

Az e munkában összefogott s annyira friss eredmények, „melyeket az egyetemeken sem tanítanak még”, azt bizonyítják, hogy olyan filozófiánk van, amelyben „minden egyes mozzanat találkozik”. A dialektikus materializmus

byp

NÉVTELEN LEVÉL

(Izsáki Jenő karikatúrája)

Ötös a lottón

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a Szekszárdon megtartott 20. heti lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

5 10 37 56 71

A szelvények értékelése közben ötállalatos lottó szelvényt találtak. Száma: 9 436 744. Az értékelés még tart.

Merre járnak a magyar hajók?

A MAHART tengerjáró hajóinak péntek esti helyzete: Az Ady Bilbaóban (Spanyolország), a Hungaria Pirausban (Görögország), a Rába Réniben (Szovjetunió), a Tisza Muscatban (Oman), a Cegléd Tartousban (Szíria), a Hajdúszoboszló és az Újpest Rijekában (Jugoszlávia), a Herend Tripoliban (Libanon), a Szekesfehérvár Lattakiában (Szíria), a Tata Alexandriában (Egyiptom) és a Somogy Miosban (Görögország) rakodnak. A Petőfi a 29.02-es és a 49.40-es fokok alatt Basrah felé, a Budapest a 40.43-as és a 27.32-es fokok alatt Piraus felé, a Duna a 35.25-ös és a 34.56-os fokok alatt Lattakia felé, a Debrecen a 35.04-es és a 23.40-es fokok alatt Rijeka felé és a Hévíz a 44.44-es és a 13.13-as fokok alatt Velenice felé haladnak.

A MAHART rádióval felszerelt dunai hajóinak helyzete: Az Inota megérkezett Regensburgba (NSZK), a Szolnok Réniben (Szovjetunió), a Paks Újvidéknél lefelé és a Kaposvár Komáromnál felfelé haladnak a Dunán.

Reklámrejtvényünk megfejtése

Az 1975. május 12-i Magyar Hírlapban megjelent NÖVERHÍVŐ BEREDEZÉS c. rejtvény-pályázat kérdéseire a helyes válaszok a következők: 1. A beteg ellátása lényegesen meggyorsul és hatékonyabb lesz. 2. Idővesztés nélkül felveheti az orvossal a kapcsolatot, aki a szükséges teendőkre utasítást ad. 3. Előre megszabott válasz nincs.

A helyes megfejtést beküldők között kisorsolt I. díjat, 1000 forintos pénzesutalványt Farkas Ilona 1088 Budapest, Rákóczi u. 9. I. em. 1., II. díjat, 500 forintos pénzesutalványt dr. Veress Sándor 6722 Szeged, Bécsi krt. 37-39. I/107., III. díjat, 200 forintos pénzesutalványt Senye Sándorné 1015 Budapest, I., Fázekas u. 4. II. 3. nyerte.

A Magyar Hírlapra július 1-től szeptember 30-ig szóló negyedéves előfizetést nyertek: 1. Sáfárny Aranka 1027 Budapest, II., Frankel Leó u. 16.; 2. Sinkár Imréné 8230 Soltvadkert, Petőfi u. 80.; 3. Marozsai Józsefné 3700 Kazinebárcika, Kun Béla tér 12. I/L.; 4. Körmenő Judit 1117 Budapest, Bercsényi u. 28-30.; 5. Bognár Jidkó 9311 Pásztori, Alsó u. 27.; 6. Keil Mihályné 2500 Esztergom, Mártírok u. 2.; 7. Horváth Margit 2523 Sárásap, Hunyadi János u. 76.; 8. Darányi László 2500 Esztergom, Rózsa Ferenc u. 41.; 9. Polgár Vera 1072 Budapest, Akácfa u. 13.; 10. Dr. Repetzky Balázs 1068 Budapest, Gutenberg tér 3. msz. 2.

A nyertesek nyereményeiket postán kapják meg.

Jelöltjeink a mai ügétversenyekre

1. Diktat (9) — Bohém (10) — Bárnó (6) — Brigitta (2).
2. Zulejka (11) — Asta Nielsen (8) — Adoma (10) — Astrid (1).
3. Zilla (1) — Almás (7) — Uhu (6).
4. Trombitás (9) — Zseton (7) — Zefir (11) — Uzenet (5).
5. Zamorra (7) — Vak Bottyán (10) — Váscott (8) — Zeus (4).
6. Valéria (2) — Ottó (10) — Tünnemény (6) — Sem (6).
7. Zella (3) — Bravúj (7) — Rózsa Sándor (1) — Verőfény (4).
8. Zsurnaliszta (2) — Vezűv (6) — Varrólány (9) — Vices (8).
9. Absalom (6) — Vacogó (5) — Umbria (8).
10. Zuhatag (5) — Zsazsa (3) — Umberto (7) — Trubadúr (6).

A versenyeket 14 órakor kezdik.

Továbbra is fülledt idő

Megújuló zivatarok
Forgalmi akadályok a fővárosban

Tegnap este Kerényi Nárcisz, a Meteorológiai Intézet munkatársa az MTI ügykezelésének elmondta: hazánkban pénteken a déli órákban először a Duna-Tisza közén és a főváros térségében, majd az északi hegyvidéken záporok, zivatarok törtek ki. Egy-két helyen a zivatarok jégeső kísérete.

A kora délutáni zivatarra is jellemző volt, mint általában a zivatarokra a szinte kerületenként megmutatkozó nagy különbség. Például Pestlőrincen, a Meteorológiai Intézetben nem észlelték a déli zivatar, ugyanakkor egyes kerületekben heves zivatarok, kiadós záporok voltak. Este 7 óráig Szegeden hullott a legtöbb csapadék, 7 milliméter.

A hőmérséklet este 7 órakor is 20—24 fok között volt. A fővárosban főleg a délkeleti kerületekben és a budai oldalon újraéledt a zivatar, sűrűn villámlott, dörgött. A radarképernyőn ismét zivartart észleltek a Duna-Tisza közén, Kecskeméttől északra, a Dunakanyarban és Gyöngyös környékén. A leghevesebb zivatar Pest délkeleti részén és a Dunakanyarban tombolt.

A BKV földszínpécserének tájékoztatása szerint a déli órákban a főváros fölött elvonult zivatar főként a IX. kerület-

ben, helyenként felhőszakadással erősödött és kisebb-nagyobb forgalmi akadályokat okozott egyes villamosvonalakon. A legnagyobb forgalmi akadály az 50-es villamos vonalán következett be, ahol az Üllői úti MÁV vasúti aluljárót úgy elöntötte a víz, hogy csak 164 perc múlva tudták a forgalmat helyreállítani. A villám Pomáz és Szentendre között becsapott a HÉV egyik munkavezetékébe. Emiatt a forgalom megbénult, a vonatok helyett autóbuszok jártak.

A víz újabb aluljárókat öntött el a délutáni zivatar nyomán. Víz alá került a rákospalotai, a Dózsa György úti, a Kőbányai úti és az Öv utcai aluljáró.

*

A várható időjárás ma estig: Főként nappali felhőképződés, a déli, délutáni órákban helyi záporok, zivatarok, egy-két helyen esetleg jégeső. Mérsékelt, változó irányú szél. A zivatarok idején szél-erősödés. Fülledt, meleg idő. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet 25—29 fok között.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 396 centiméter volt.

MAGYAR—SZOVJET NÓTALÁLKÖZÖT rendezett a Hazafias Népfőnt Zala megyei nőbizottsága és a budapesti Szovjet Kultúra és Tudomány Háza pénteken Zalaegerszegen. A találkozón Jelena Davidova, a Nagy Honvédő Háború egykori harcosa beszélt a szovjet nők hősiességéről.

DÉSI HUBER ISTVÁN-EMLEKKIAL-LÍTÁS nyílt pénteken a szombathelyi Savaria Múzeumban — a művész születésének 80. évfordulója alkalmából. A tárlaton 105 festmény és grafika, 10 vázlatfüzet és a művész munkásságával kapcsolatos irodalom- cikkegyűjtemény látható.

SZÍRIAI SEBESÜLTEK TÍZFŐNYI CSOPORTJA érkezett hazánkba pihenés és gyógykezelés céljából a Magyar Szolidaritási Bizottság meghívására.

PATAY ÉVA Győrött élő festőművész alkotásaiból — 75. születésnapja alkalmából — pénteken kiállítás nyílt a győri képtárbán. A főiskolán Rudnay Gyula tanítványa volt.

CSEHSZLOVÁKIÁBA UTAZOTT a Győri Felsőfokú Tanítóképző Intézet bábgyűjtése tegnap. A népszerű bábgyűjtés Dunaszerdahelyen lép fel az amatőr bábgyűjtések számára rendezett bábfesztiválon.

A FŐVÁROSI FÜRDŐIGAZGATÓSÁG közli, hogy a pünkösdfürdő strand és a Széchenyi-strandfürdő május 17-től a közönség rendelkezésére áll.

Vizsgálják
a herendi autóbusz-balesetet

Mint a május 15-i napilapok beszámoltak róla, Veszprém megyében, Herend közelében egy tehergépkocsi-vezető szabálytalan előzés következtében az út menti szakadéka kényszerített egy kiránduló iskolai tanulókat szállító autóbust, miközben az utóbust utasai közül ketten súlyosan, tizenegyen pedig könnyű sérülést szenvedtek. A megindított nyomozás során a Veszprém megyei Rendőr-főkapitányság megállapította, hogy Kovács István 45 éves alkai lakos volt a szabálytalanul előző és a helyszínről megállás nélkül továbbhajtó gépkocsi-vezető. A vizsgálat folyamatban van.

Súlyos vasúti szerencsétlenség Jugoszláviában

Súlyos vasúti szerencsétlenség történt pénteken hajnalban Jugoszláviában. A Belgrádból Szkopjéba tartó gyorsvonat több kocsija kiskilott és közülük egy, a Delmarova nevű kis folyón átvezető híd korlátját átszakítva, a vízbe zuhant. A mentési munkálatok azonnal nagy apparátussal megkezdődtek. A szerencsétlenség következtében tizenhárom vesz-

tették életüket, a sebesültek száma pedig jóval száz fölött van. Nincs kizárva, hogy az áldozatok száma több lesz, mert feltételezhető, hogy néhányan a megáradt folyóban vesztették életüket.

A vasútvonalon a forgalom egyelőre szünetel, mert a pálya mintegy száz méteres szakaszon megsérült és a romok eltakarítása még tart.

Tudományos ülésszak

Hármas jubileum — hazánk felszabadulásának, valamint az egyetem fennállásának 30. és a tanárképző intézet megalakulásának 25. évfordulója alkalmából — pénteken, jubileumi tudományos ülésszakot rendeztek a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. A tanácskozáson megjelentek a társintézmények, a főiskolák, valamint a varsói és a berlini egyetemek küldöttei.

Dr. Pethő Györgynek, az egyetem rektorának megnyitója után dr. Szűcs Kálmán, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium főosztályvezetője méltatta a mezőgazdaság három évtizedes fejlődését.

Előadása után dr. Heckenas József egyetemi tanár emlékeztet meg a szak-tanárképzés 25 éves eredményeiről, majd a tudományos ülésszak négy szekciójában folytatta munkáját.

Befejeződött az olajkongresszus

Pénteken befejeződött Tokióban a 9. olaj-világkongresszus, amelyen hetvenöt ország képviselőitől több mint hater ezer tudós, szakértő és politikus vett részt. Magyarországot tizenegy tagú küldöttség képviselte, élén dr. Simon Pál nehézipari miniszterhelyettes. A magyar delegáció tevékenyen kivette részét a tanácskozás munkájából és a résztvevők körében nagy figyelmet keltett két értékesítésével. Az olaj-világkongresszus (WPC) új elnökévé a nyugatnémet dr. W. von Isemannt választották. A szervezet legközelebbi kongresszusát 1979-ben tartják.

HALÁLOZÁS

HORVÁTH GUSZTÁV, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje, hetvenöt éves korában elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatása május 20-án 14 órakor lesz a miskolci Mindszenti temető ravatalozójában, közli a Magyar Szocialista Munkáspárt Miskolc városi bizottsága.

DR. GUBA FERENCZŐ nyugalmazott rendőr ezredes, a munkásmozgalom régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje 61 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása május 20-án 15 óra 30-kor lesz a Farkasréti temetőben, közli az MSZMP V. kerületi bizottsága, a Magyar Partizán Szövetség és a Budapesti Rendőr-főkapitányság.

TARICS ISTVÁN, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje elhunyt. Temetése május 22-én, csütörtökön 15 órakor lesz a Rákosszentimrei új köztemetőben, közli az MSZMP VI. kerületi bizottsága és a vasasszakszervezet.

A BKV közleménye

A BKV értesíti az utazóközönséget, hogy május 16-án előreláthatólag 13.30 óratól a 11-es számú fő közlekedési út 1-es ütemének átadásával egyidejűleg a 34-es, 34/Y és 42-es jelzésű autóbuszjáratok kocsijait eredeti útvonalon, a Szentendrei úton közlekedtetik.

Május 17-én és 18-án üzemkezdettől üzemzárattól a XIII. kerület, Reitter Ferenc utcában végződő gázvezeték-fektetési munkák miatt a 20-as, 20/A, 30-as, 120-as és 130-as jelzésű autóbuszjáratok kocsijait Újpest felé a Vágány utca—Mautner Sándor utca—Szegedi út—Reitter Ferenc utca útvonalon közlekedtetik.

A Róbert Károly körüti megálló a Vágány utcában a benzinkút másik oldalára, a Szegedi úti megállót pedig a Szegedi útra, a Reitter Ferenc utca keresztezése elé helyezik.

A 32-es, 132-es jelzésű járatok kocsijait a Frangepán utca felé Róbert Károly körüti Lehel út—Béke tér útvonalon közlekedtetik. A 32-es, 132-es jelzésű járatok kocsijait a 4-es, 104-es, 55-ös és 155-ös jelzésű járatok Róbert Károly körüti megállóiban; a 32-es jelzésű járatok kocsijait pedig a 4-es jelzésű járat Lehel úti megállóiban állnak meg.

A BKV értesíti az utazóközönséget, hogy május 21-től 29-ig nyitva tartó Budapesti Nemzetközi Vásárhoz a 100-as jelzésű autóbuszjárat május 12-től június 5-ig sürtyve közlekedik. Ors vezér tere—Vásár 1-es számú főbejárat közötti körirányú forgalomban. A vásár főbejáratától az első kocsit 6.00 órakor, az utolsó kocsit 21 órakor indul.

29-es jelzésű villamosjárat május 24-én és május 25-én közlekedik a Festetics utca—Vásár főbejárata között, az első kocsit a Festetics utcából 8 órakor, az utolsó 20.40-kor indul, a Vásár főbejáratától pedig az első kocsit 8.20-kor, az utolsó 21 órakor indul.

Csiky Gergely—Fényes Szabolcs—Szenes Iván

KAVIÁR

Zenés színpadra alkalmazta: Rác György

Főszereplő: Bodrogi Gyula érdemes művész

Rendező: Seregi László

Bemutató: május 24.

József Attila Színház

Arab bojkottlista

Cégek válaszüton

Az arab országok gazdasági életében mindig fontos szerepet játszott a külkereskedelem, hiszen az élelmiszerekből, a késztermékekből és az ipari berendezésekből importra szorulnak. Az 1973-as októberi közel-keleti háborút követően az olajárak ugrásszerű emelkedése olyan bevételhez juttatta a fekete aranyat termelő arab országokat, hogy lehetőség nyílt a külkereskedelmi forgalom — elsősorban az import — megsokszorozására. A hirtelen gazdaggá lett államok a telhalmazódott petrodollár-milliárdok egy részét pedig a nemzetközi pénzpiacra irányítják.

Az arab világ számára fontos a külkereskedelem, ám nem mindenáron. A közel-keleti kérdés békés rendezéséért vívott politikai harcuk része a gazdaság területe is, és ez az utóbbi időben egyre inkább nyugtalanítja az amúgy is gondokkal küzdő fejlett tőkésországokat.

Székhely: Kairó

Az arab pénzintézetek már az 1957-es szejzi válság óta feketelistán tartják az Izraelt támogató tőkés bankokat. A szolidaritás jegyében ezt a listát nemrégiben kibővítve újábesztették. Most már nemcsak az Izraelt nyíltan támogató bankokat, hanem a vele kereskedő tőkés cégeket is bojkott alá helyezték. Ennek értelmében választaniuk kell a bankoknak és a vállalatoknak: az arab vagy az izraeli piac fontosabb-e számukra?

Nyugati gazdasági körök véleménye szerint a bojkott egyre erősebb. Az egyik libanoni vállalat például megakadályozta, hogy az izraeli érdekeltségű nyugat-európai bankok részt vegyenek az Air France-nak szervezett 25 millió dolláros eurokötvény-kibocsátásban. Világhírű cégek, mint például az amerikai Xerox és az RCA izraeli kapcsolataik felszámolásáig nem kívánatosnak minősülnek az arab piacban.

A Kairóban székelő bojkottiroda folyamatosan módosítja a listát, figyelembe véve a tőkés bankok és vállalatok megváltozott üzletpolitikáját. Mahgub, az iroda vezetője, a tilalmi lista felállítását azzal magyarázza, hogy a szervezet szorosabban akarja vonni a gazdasági gyűrűt Izrael körül. Mihelyt azonban a közel-keleti kérdés igazságosan rendeződik, a lista automatikusan megszűnik.

A bojkott nagy riadalmat váltott ki Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban. A pánik legfontosabb oka, hogy mind a bankok, mind pedig a nagy világcégek hatalmas összegű ületek megkötésére készülnek az olaj- és dollárgazdag arab államokkal. A jelenlegi recesszióban pedig az óriás ületek elmaradása súlyos következményekkel járhat. Ma már az arab piac számukra jóval fontosabb, mint az izraeli, ezért a bojkott alá vett bankok és cégek sorra felszámolják üzleti kapcsolataikat. Tavaly például az amerikai cégek kivitele csaknem 80 százalékkal nőtt az arab államokba, míg Izraelbe a növekedés mindössze 20 százalékot tett ki. Az azonnal fizető arab országok érthetően nagyobb vonzerőt jelentenek az exportőrök számára, mint a súlyos gazdasági nehézségekkel küszködő, eladósodott Izrael.

Amerikai politikai és gazdasági körökben heves vita folyik arról, milyen magatartást tanúsítson az USA a bojkottal

szemben. A kongresszus néhány tagja bojkottellenes törvény meghozatalát sürgeti, az üzleti körök azonban hallani sem akarnak erről. Inkább felhagynak — többségükben — az Izraellel folytatott kereskedelemmel. A kereskedelmi minisztérium szóvivője közölte: a minisztérium ellenzi az arab bojkottfelhívásnak eleget tevő amerikai cégek megbüntetését, és felszólította a kongresszust a tervezett bojkott-törvény eljuttatására.

Az érdekelt amerikai exportőrök többsége bejelentette a kairói irodának, hogy eleget tett a felhívásnak, törölhetik a feketelistáról, beszüntette ugyanis kereskedelmét Izraellel. A New York Times szerint a listán továbbra is szereplő 300—400 amerikai cég tentaluszi kinokat szenved.

Bonyolítja a kérdést az olajjövdelemből származó milliárdok befektetése. Tavaly az Egyesült Államokba jelentős összegű petrodollár áramlott be közvetlen beruházások formájában. Ez többek között új munkaalkalmakat teremt, egyszóval jótékony hatással van az amerikai gazdasági életre. Amennyiben a beáramló arab tőkével szemben megkülönböztető intézkedéseket foganatosítanak az USA-ban, ez könnyen azzal járhat, hogy a diszkrimináció ellenintézkedéseket váltana ki az arab országokban. Ez pedig katasztrófális lenne az amerikai tőkére, hiszen a térségben sok az amerikai érdekeltség, a működő tőke. Többek között ezért nem talált sok támogatót Javits szenátor javaslatára, amely szerint ki kell zárni az amerikai beruházási lehetőségekből azokat az arab csoportokat, amelyek részt vesznek az Izraellel kapcsolatosak fenntartó USA-cégek elleni bojkottban.

Újjáéledő lista

A bojkottlistával kapcsolatban természetesen sok rémhír és híresztelés kering az úgynevezett jól értesült gazdasági körökben. A híresztelések ékes cáfolata volt, amikor a közelmúltban Londonban a Rothschild és a Warburg pénzintézetek bejelentették, hogy részt vesznek egy kuaiti nemzetközi beruházási társaság eurokötvény-kibocsátó konzorciumában.

Az újjáéledő arab tilalmi lista még nem működik tökéletesen, hiszen sok esetben nehéz kimutatni valamely bank vagy vállalat kereskedelmi csatornáinak végállomását. Mindenesetre a lista léte rádőbentette a nyugat-európai és amerikai gazdasági köröket: a politikai kérdéseknek számukra is megvan a gazdasági vetülete.

G. Gy.—L. P.

Új Volán-telep a fővárosban

A Volán 1. számú Vállalat a főváros határában, a XV. kerület, Bogács utcában, hat hektáros területen korszerű, a mai követelményeknek minden tekintetben megfelelő forgalmi-műszaki karbantartó telepet létesített.

A 99,7 millió forintos beruházással épült telep 600 nagy teljesítményű tehergépkocsi-szerelvény tárolására, mosására, rendszeres karbantartására és javítására alkalmas.

A korszerű forgalmi-műszaki telepet csütörtökön Kiss Dezso közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes ünnepélyesen adta át rendeltetésének.

Magyar—szovjet atomenergia-tárgyalások

Az Országos Atomenergia Bizottság meghívása alapján június 1—5. között Budapesten tartózkodott I. G. Morozov, a Szovjetunió állami atomenergia bizottságának elnökhelyettese, és tárgyalásokat folytatott a két ország atomenergia bi-

zottságait kölcsönösen érdeklő témákról. Látogatást tett több kutatóintézetben és a Gamma Művekben. I. G. Morozovot fogadta Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Miniszterelnök helyettese.

Idegenforgalmi helyzetjelentés

Hétmilliárdot költöttünk utazásra

Molnár Károly, belkereskedelmi miniszterhelyettes tegnapi sajtótájékoztatóján az idegenforgalom helyzetéről és problémáiról beszélt. Hangzottatta, hogy a lakosság mind több időt fordít hazánk tájainak és a környező szocialista országoknak megismerésére. Ismeretes hogy — az átlagos évi rendes szabadságidőt, a vasárnapokat, a fizetett ünnepnapokat és a szabad szombatokat figyelembe véve — a szabad idő meghaladja a 100 napot. Felmérések szerint évente már több mint 3 millió magyar állampolgár vesz részt a belföldi üdülésben, és mintegy 2 millióan hétrégi és általában egy éjszakázással járó víkendezés során keresnek pihenést.

Tavaly több mint 3 millió 200 ezer magyar állampolgár utazott külföldre; közülük majdnem 3 millióan a szocialista országoknak keresték fel. Lakosságunk tavaly belföldi és külföldi utazásokra több mint hétmilliárd forintot fordított.

Az idei eredményekről is szólt a miniszterhelyettes. Megemlítette, hogy az év első három hónapjában 16 százalékkal több magyar utazott külföldre, mint az előző év hasonló időszakában.

Tavaly tovább emelkedett a turizmusból származó bevétel — mondotta. — Rubel elszámolású devizákban 20 százalékkal, a konvertibilis valutákban pedig 14 százalékkal. Az idegenforgalomból származó múlt évi devizabevétel összege megközelítette az 5 milliárd forintot. Tavaly a szocialista országokból 7 millió 100 ezren, a nem szocialista országokból pedig 1 millió 200 ezren érkeztek hozzánk.

A szállodák befogadóképessége — a szolnoki Pellán-szálló üzembe helyezésével, valamint a hajdúszoboszlói Délibáb-szálló bővítésével — négyszázzal bővült. Több hely van már a kempingekben is, a Balaton déli partján levők 1200, az északon elhelyezkedők pedig 800 hellyel bővültek. Az ellátásban közreműködő szervek gondosabban ké-

szültek fel az idei forgalomra, mint eddig bármikor. Intézkedtünk a hűselltetés javítása érdekében. Budapesten, a Balaton-parton és a megyeszékhelyeken üzemelő I. osztályú és osztályon felüli éttermek részére a húsupar borjűhúst, bélszint és hátszint is biztosít. Az italok kínálata az előző évinél mennyiségben és választékban is kedvezőbb. Údító italokból az idegenforgalmi centrumokban 30—40 százalékkal több áll majd rendelkezésre. Borból a keresletet mindenhol ki tudják elégíteni, s a sör választéka is bővül. A kánikui időszakban jelentkező fokozottabb kereslet kielégítése érdekében 65 ezer hektoliter sör tárolására került sor a Balaton mellett és Budapesten. Tény azonban, hogy hazai Kőbányai és Balatoni világos sörökből az előző évinél többet adni nem tudunk. Számolni kell tehát azzal, hogy ezekből a fajtákból az idegenforgalmi területeken is hiány lesz.

A miniszterhelyettes beszélt a határőrség, a vám- és pénzügyőrség dolgozóinak tevékenységéről, kiemelve, hogy tavaly több mint 12 millió utas vámvizsgálatát végezték el. Rajkán például volt olyan nap, hogy 85 ezer ember lépett át a határt. De több tízezres a napi forgalom Szegeden, Letenyén, Komáromnál is.

F. J.

Express-nyár

Tudóstítonktól.

Az ifjúsági turizmusról tartott tájékoztatót csütörtökön az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda igazgatóhelyettese, Könye Jenő. Elmondta, hogy az idén 450 ezer fiatal keresi fel az ország 73 legnépesebb üdülőhelyét.

Harminchárom ezer középiskolás pihenhet az Express balatonszemesi, badacsonyi, szemesi, velencei és nagymarosi üdültáborában. A teljes ellátás egyheti költsége: 100 forint.

Gyorsított beruházás

Új gázfeldolgozó üzem Algyőn

Jelentős esemény Algyőn: elkészült az 1. számú gázfeldolgozó üzem és a hozzá csatlakozó többi üzemegység. A 900 millió forint értékű létesítmény a kormány által meghirdetett gyorsított ütemben épült meg: elsőként adták át a kilenc kijelölt nagyüzem közül.

Az építők háromhavi előnyt értek el és az népgazdaságilag rendkívül nagy jelentőségű. Az üzem átadása ugyanis azt jelenti, hogy a jelenlegi 1,5 millióval szemben fokozatosan kétféle millióra növelhetik az ország gázfogyasztóinak a számát. Algyő új gázfeldolgozójából évente körülbelül egymilliárd köbméter földgáz

jut az országos hálózatba, az új gázbontó tornyok üzembe helyezése után pedig nagy mennyiségű értékes anyagokat — propánt, butánt, izopentánt, stabilgázolint — vonhatnak ki a cseppfolyósított gázból. A próbaüzemelés megkezdődött és a harmadik negyedévében megindulhat a folyamatos termelés is.

A korszerű feldolgozó üzem szovjet együttműködéssel épült; technológiáját a kijevei Giprograz iroda tervezte, fő berendezéseit a szovjet ipar gyártotta és a szerelést is a szovjet szakemberek irányították.

Gépfialítás egri módra

Kétnapos országos konferencia kezdődött az egri Technika Házában a pótlólagos automatizálásról és ipari alkalmazásokról. A tájékoztatásban ilyen előadásokról olvashat az érdeklődő: kézi programozású számjegyes vezérlőegység adaptálása marógépre; asztali fűrőgépek pótlólagos automatizálása stb.

Mi is az a pótlólagos automatizálás? — a kérdésre, a napirendre került témáról a rendezők egyikével, Molnár Imrével, az egri Finomszerelvénygyár fejlesztési főosztályának vezetőjével beszélgettünk.

Kiderült: a műszaki fejlesztés egyik új irányáról van szó. Napjainkban természetes igény a fizikai munka könnyítése, az egészségesebb üzemi körülmények kialakítása, a termelékenység javítása. Ehhez azonban minden tekintetben korszerű gépek, berendezések kellenek, amelyekből kevés van még. A gépek tekintélyes része nem felel meg a kor követelményeinek. Kézenfekvő, hogy cserére, mégpedig sürgős cserére, amolyan egészséges „vérfrissítésre” van szükség. Igen ám, de az új beruházások megkezdésénél költségesek — és, éppen ez vezetett a meglevő, régebbi gépek felújításához. Az automatikák utólagos be-

építésével lényegében megfiatalíthatjuk a berendezéseket.

A műszaki fejlesztésnek ez a módja szere a Kohó- és Gépipari Minisztérium rokonszenvével is találkozott — említi Molnár Imre. A KGM a tavalyi év elején szerződés kötött, anyagi támogatással serkentett bennünket kísérleteink folytatására. Az elmúlt év őszén már országos pályázatot is hirdetett ennek érdekében...

Miután a pótlólagos automatika kialakítása jóval gazdaságosabb, mint a hasonló teljesítményű, komplett új célgép beszerzése — a kiegészítő berendezések megtérülése ugyanis legfeljebb 1,2—1,5 év, míg az importgépeké legalább 2,5—5,5 esztendő —, a szakemberek úgy vélik, hogy a nagy sorozatoknál, a tömeggyártásban foglalkoztatott berendezések 50—60 százalékát feltétlenül érdemes ily módon korszerűsíteni... Ehhez külföldi cégekkel kötött kooperációt is felhasználnak. Az egri gyár munkájából legutóbb a BNV-n adott nagyobb nyilvánosság előtt is ízelítőt, s tulajdonképpen hasonló célt szolgál ez a mostani konferencia is, amelyre 52 vállalat 135 képviselője várják.

Gy. Gy.

FIATALOK! PÁLYAVÁLASZTÓK!

SZÁMÍTÓKÖZPONT ANGYALFÖLDÖN

Munkalehetőséget nyújtunk, szakmailag kiképzünk és komoly életpályát biztosítunk

Továbbtanulást támogatjuk

LYUKKARTYAGÉP-KEZELŐK, ADATRÖGZÍTŐK

Két műszak, hetenkénti váltással

Nyolc általános végzettség elegendő!

OPERÁTOROK (elektronikus számítógép-kezelők)

Három műszak, az éjszakai műszakra pótlék

Erekltségi szükséges, katonaviselték előnyben

Ugyanitt felveszünk: éjjeliőrt, portást (nyugdíjast is), továbbá anyagmozgatót

UTORG

Közlekedésépítési Szervező és Adatfeldolgozó Egyesülés

Budapest XIII., Szegedi út 37—39.

KIÁLLÍTÁSON

(Izsák Jenő karikatúrája)

Számítógép-szerződés

A szocialista országok közös számítástechnikai programjában megkezdődött a következő tervidőszak termelési és értékesítési előkészítése. Csütörtökön a szovjet Elektrotechnika, valamint a Videoton és a Metrimex 1976-ra összesen 38,5 millió rubel értékű kereskedelmi szerződést írt alá számítógépek kölcsönös szállítására, amellyel elősegítik a kiemelt program végrehajtását.

A megállapodás értelmében 1976-ban a Szovjetunió 14 millió rubel értékben szállít nagy teljesítményű R-20-as, R-30-as és R-50-es típusú számítógépeket Magyarországra. A Videoton a szerződésben 20,5 millió rubel értékű R-10-es kis számítógép szállítására vállalt kötelezettséget, ezenkívül mintegy 4 millió rubel értékű display berendezést bocsát a szovjet felhasználók rendelkezésére.

Csomagolt gyógyiszap Hévízről

Tudósítónktól.

A gyógy-idegenforgalom fejlesztésének korlátozott lehetőségeit figyelembe véve, néhány évvel ezelőtt megkezdtek az úgynevezett marost csomagolt gyógyiszap előállítását. A nagy érdeklődés arra ösztönözte a gyógyiszap előállításával és forgalmazásával foglalkozó Vízkutató és Fürdő Vállalatot, hogy növelje a hasznos természetes gyógyeszköz mennyiségét és változatosságát. Ezért a napokban a hévízi gyógyfürdők igazgatóságával megállapodást írtak alá, hogy ebben az évben hévízi gyógyiszapot is csomagolnak. A tervek szerint az idén a belföldi igények kielégítésére 18 ezer csomag gyógyiszapot árulnak, s jövőre lehetőség nyílik az exportigények kielégítésére is.

Gyilkolt a talált lövedék

A hódmezővásárhelyi mérleggyárban Rébék Imre János 40 éves fémciszoló, helyi lakos egy talált robbanó lövedéket *satuba fogott*, hogy szétszerelje, s közben az *felrobbant*. Rébék olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. A vizsgálat folyamatban van.

Halálos és súlyos balesetek

Győr-Sopron megyében Szakony község határában egy földúton Kovács István 84 éves egyéni gazda, gyalokai lakos lovas kocsiával, amelyen szénát szállított, felborult. Az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt. A körülmények tisztázására vizsgálat indult.

Hajdú-Bihar megyében a Hosszúhát Állami Gazdaság gépműhelyének bontásánál a tetőszerkezet leszakadt és a bontást végző munkások a földre zuhantak. A baleset következtében Bagdi Lajos 44 éves állami gazdasági dolgozó a helyszínen meghalt, Tózsér László 26 éves ács súlyos és még egy dolgozó könnyű sérülést szenvedett. A sérülteket kórházba szállították. A felelősség megállapítására szakértő bevonásával vizsgálat indult.

Prosecki Béla Bertalan 28 éves kölcsei lakos Szabolcs-Szatmár megyében horgászás közben a Túr folyóba esett és belefulladt.

Mérséklődő szél

A várható időjárás ma estig: Változóan felhős idő, néhány helyen átfutó esővel. Az élenk, többfelé még erős északi szél fokozatosan mérséklődik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 18-23 fok között.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 425 centiméter volt.

Mikor zárnak a budapesti színházak?

Sorra becsukják kapukat a budapesti színházak. A Vigaszínház után, amely keddtől tart nyári szünetet, most a Thália Színház búcsúzik közönségétől, itt június 9-én, hétfőn lesz az első vakációnap. A Madách Kamaraszínházban szintén kedden tartják az utolsó előadást. A nagy Madáchban vasárnap játsszák utoljára a *Pillangók szabadok* című darabot. A Pesti Színházban június 21-én a legutóbbi bemutatással, a *Szerelmek és halál játéka* című Romain Rolland-dramával búcsúznak a közönségtől. A Vidám Színpadon június 15-én, vasárnap megy az 1974-75-ös szezonban utoljára a *Dollárpapa* című Gábor Andorkomédia. Június 29-én tartják az idei

DR. BETLEJ SÁNDOR kohó- és gépipari miniszterhelyettes csütörtökön Wroclawba utazott a magyar-lengyel gépipari, valamint a nehézipari összefoglaló munkacsoporthoz. A tárgyaláson megbeszéljük az 1976-80-as időszak kölcsönös gépipari szállításainak néhány kérdését.

FARKAS IMRE estjét ma este rendezik meg a Fészek Művészklubban. A népszerű művészklub évadzáróján a 96 éves író mellett megjelenik Bilcsi Ti-vadar, Jámor László, Kellér Dezső, Moldován Stefánia, Patkós Irma, Pápai Erzsébet, Ráday Imre és Turay Ida.

MAGYAR-SVED OKTATÁSI, TUDOMÁNYOS és kulturális együttműködési munkatervet írtak alá csütörtökön a Kulturális Kapcsolatok Intézetében. A dokumentumot a svéd intézet részéről John Wallden főosztályvezető, a KKI részéről Polgár Endre főosztályvezető írta alá.

A HEGYI ÚTON MEGCSÜSZOTT és a folyóba zuhant a pakisztáni fővárostól, Islamabad-tól 240 kilométerre északnyugatra egy több személyt szállító teherautó. A baleset következtében 18 személy életét veszítette — köztük a hatóságok csütörtökön.

VIZGAZDALKODÁSI ÉS KÖRNYEZETVEDELMI ankétot rendeztek csütörtökön Miskolcon, a környezetvédelmi világnap alkalmából. Az előadók hangoztatták: a Bükk hegységnek a város határáraig lehúzódó erdősegeit mielőbb a lakosság pihenő- és tartózkodási területévé, sétáló- és parkerdővé alakítsák át.

A TOT MEGHÍVÁSÁRA csütörtökön hazánkba érkezett a szíriai parasztszövetség küldöttsége, Taufik Alon-al-Alou elnökhelyettes vezetésével.

HAZATERT MONGÓLIÁBÓL a Magyar Úttörők Szövetségének delegációja, amely a mongol Szuhe Bator úttörőszervezet fennállásának 50. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozatban vett részt. A küldöttséget Szűcs Istváné, a Magyar Úttörők Szövetségének főtájkára vezette.

EGYHETES SZTRAJK UTÁN tegnap, újra elindultak a British Airways légitársaság európai járatai, miután a hétszáz munkást dolgozó ismét felvette a munkát.

MAGASRA DUZZADT A BALATON VÍZSZINTJE a nagy esőzések következtében. Ezért az Országos Vízügyi Hivatal intézkedésére június 6-én, délután, 6 órakor felnyitják a síófoki Sió-zsilipet, megkezdik a Balaton apasztását.

A FERFAK TÖBBET SEGITENÉK A HAZATARTÁSBAN, mint ahogyan azt általában feltételezik — állapították meg a nyugatnémet piacutatók. A hétvégeken hozzávetőlegesen minden negyedik családfő segít a háztartásban, egy-egy órát.

A MEDOSZ ELNÖKSÉGÉNEK MEGHÍVÁSÁRA tíznapos látogatásra hazánkba érkezett José Marie Garcia, az argentin parasztszövetség főtájkára. Az argentin vendéget csütörtökön fogadta Kovács István, a MEDOSZ főtájkára.

A MECSEK-VIDÉKI INTEZŐ BIZOTTSÁG sárközi-gemenci területi csoportja csütörtökön a sötétvölgyi parkerdőben tartott ülést, ahol tájékoztató hangzott el hazánk egyik legszebb parkerdőjének további rendezéséről.

Három változatban készül a Szentesi Sörgyár terve

Előzetes számítások szerint a söriparnak a következő öt éves tervidőszakban 1200 millió forint fejlesztési alapja lesz. Ez az összeg és a Szentesi Sörgyár építése szükségessé teszi, hogy a *söripari vállalatok középtávú tervüket több változatban készítsék*. Az iparág az irányelvek alapján a *szentesi gyár tervét három változatban készíti el*, s mindegyik változatnál tekintettel vannak az egész magyar söripar fejlesztésére.

Az első tervváltozat szerint a Szentesi Sörgyár már 1979-ben termel. Felépítésével, üzembe helyezésével egy időben bővíteni kell a Borsodi Sörgyár malátagyárát, fejleszteni a kirendeltségek palackozó és szállítóteljesítményét, s bővíteni a nagykanizsai gyár termelését.

A másik tervváltozat alapján a szentesi gyár építését 1979-ben kezdenék, és a hazai sörttermelés mellett egymillió 600 ezer hektoliter sört hozna be külföldről a söripar, *és pedig a szocialista országok-*

utolsó előadásokat a József Attila Színházban, a Nemzeti Színházban, június 27-én a *Bánk bán* előadásával búcsúznak pár hónapra a publikumtól.

A Mikroszkóp Színpad, a 25. Színház, és a Budapesti Gyermekszínház *vasárnap* zárja kapuit. Az Állami Bábszínházban június 15-én az *Oz* című előadáson tapsolhatnak utoljára a kicsinyek a nyári szünet előtt. Az idei évadot utolsónak a Fővárosi Operettszínház zárja, ahol július 7-én az *Orfeusz az alvilágban* című Offenbach-operettel mondanak búcsút a most végződő színházi évnék.

BEFEJEZŐDÖTT A LEVÉLTÁRVEZETŐK és közművelődési szakemberek háromnapos országos konferenciája Szekszárdon, csütörtökön. A jubileumi konferencián a huszonöt éves, vagy még régebbi idő óta dolgozó levéltárosoknak Garamvölgyi József kulturális miniszterhelyettes miniszteri kiténtetést, dicséretet, illetve köszönőlevelet adott át.

KALLÓS ÖDÖN, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke csütörtökön Moszkvába utazott, ahol a Szovjetunió kereskedelmi és iparkamarájának vezetőivel folytat megbeszéléseket.

JOSZIP VIDMAR, a Szlovén Tudományos Akadémia elnöke tegnap Budapestre érkezett. Tegnap látogatást tett Erdély-Grúz Tibornál, az MTA elnökénél. A találkozón dr. Ziga Vodusek, Jugoszlávia budapesti nagykövete is jelen volt.

FELJÁRTASI MUNKÁK MIATT június 30-ig — a hétfőtől péntekig terjedő munkanapokon — átszállásos vágányzárás lesz a Pusztasabolcs és Adony közötti vasútvonalon. A közlekedésből kizárt vonatok helyett autóbuszok közlekednek.

ELUTAZOTT A LENGYEL ÜGYÉSZI DELEGÁCIÓ, amely Jan Krupinski legfőbb ügyész helyettes vezetésével hazánkban tartózkodott.

SZOLNOK ELSŐ KÉPESKÖNYVE a városi tanács gondozásában megjelent. A száznegyven oldalas reprezentatív kiadvány gazdag képanyaga nemcsak a várost mutatja be, hanem a Tisza világát is.

TERMÉSZETVEDELMI TÁBORT nyitott Nádasladányban a Fejér megyei társadalmi erdei szolgálat, valamint az Országos Természetvédelmi Hivatal és a MEM budapesti erdőrendezősege.

ELFOGADTA A VALÁST megkönnyítő törvényjavaslatot a francia nemzgyűlés, amely lehetővé teszi a közös megegyezéssel való választ, valamint azt, hogy a házasságot — hat évi különélés esetén — bármelyik fél kérésére felbontsák.

ÚJ, KORSZERŰSÍTETT KÖNYVBOLTOT adott át csütörtökön a Ganz Villamossági Művekben Papp György, a vállalat vezérigazgatója, az ünnepi könyvhét alkalmából.

ÚJ KIKÖTŐT ÉPÍTETT az Expressz Ifjúsági és Diákutazási Iroda a Balatonon a Kilián-telep partjainál a MAHART-tal együttműködve. Az 1100 személyes ifjúsági üdülőtelepről eddig a kikötő hiányában nem indíthattak sétahajókat.

MEGOSTROMOLTAK EGY HAZÁT és kiszabadították Vittorio Vallarino Ganciát az olasz csendőrok csütörtökön Alessandria város közepében. A híres vermtgyártó cég 43 éves fejt szerdán Torino közelében rabolták el ismeretlen tettesek. Az emberrablók közül egyet elfogtak, háromnak azonban sikerült kikergetniük.

NŐVÉRSZÁLLÁSSAL GAZDAGODOTT a miskolc-vasgyári kórház. Ez az egészségügyi intézmény elsősorban a Diósgyőri Lenin Kohászati Művekben és a Diósgyőri Gépgyárban dolgozó munkások egészségügyi ellátását végzi. A kényelmes nővérszállást csütörtökön adták át rendeltetésének.

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa érdemes és eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából *Németh Vilmosnak*, a Sömogyi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság erdőgazdasági igazgatójának a Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetés adományozta. A kitüntetés *dr. Soós Gábor* mezőgazdasági és élelmézésügyi államtitkár adta át a MEM-ben.

Elhunyt Keresz sakknagymester

Moszkvából jelenti a TASZSZ: *Paul Petrovics Keresz* szovjet nemzetközi sakknagymester csütörtökön Helsinkiben szívzélhűdés következtében, 58 éves korában elhunyt. Keresz Kanadából volt hazatérőben és váratlanul — útközben — érte a halál.

Keresz 1916-ban született, háromszor szerezte meg a Szovjetunió bajnoka címet, ugyancsak háromszor volt Európa-bajnok és négyszer a világajnokságot nyert szovjet csapat tagja. Több mint 20 nagy nemzetközi tornán szerepelt sikerrel. Halálával nagy veszteség érte a világ sakkspórtját.

Véget ért a vradó konferencia

Befejeződött Salgótarjánban a IV. országos *vradó-konferencia*. A tanácskozáson, mintegy ötszáz résztvevő előtt, *tizenkét előadás és huszonöt hozzászólás* hangzott el a vradás, a vradó szervezés, valamint a vér- és vérkészítmények gyógyászati felhasználásának *időszervi kérdéseiről*.

Vándorgyűlés

Az 1878-ban alakult Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Zalaegerszegen tartja idei *háromnapos vándorgyűlést*. A tanácskozást *Entz Géza*, a társulat elnöke nyitotta meg. Az ezt követő döntések többek között a *zalai téglateplomokkal*, a zalai *gótikával*, Zala megye *késő vaskori történetével*, az egykori és mai zalai kerámiával foglalkoztak, illetve foglalkoznak.

Magyar siker Moszkvában

A csütörtökön Moszkvában véget ért *Híradástechnika '75* nemzetközi távközlési szakkiallításán kitűnően szerepeltek a magyar termékek. A Hungexpo rendezésében öt külkereskedelmi vállalat — a *Budavox*, az *Elektroimpex*, az *Elektromodul*, a *Metrimex*, a *Videoton* — 24 üzem és néhány kutatóintézet termékeit vonultatta fel. A magyar vállalatok magas műszaki színvonalú berendezéseit 15 dicső *oklevéllel* méltányolták.

A kisregény pályázat nyertesei

Csütörtökön kihirdették a Kommunista Ifjúsági Szövetség és a Magyar Ifjúsági szerkesztősége által meghirdetett *meghívás kisregény-pályázat* eredményét. A bíráló bizottság döntése értelmében a pályázat díját Marosi Gyula *Motivumnak jó lesz* című alkotása nyerte. A különdíjat Gálóczi Erzsébetnek ítélték a *Közös bűn* című művéért. További három író, *Czakó Gábor*, *Módos Péter* és *Vathy Zsuzsa* is jutalomban részesült. A díjakat és jutalmakat *Barabás János*, a KISZ központi bizottságának titkára adta át.

A MADÁCH SZÍNHÁZ IGAZGATÓSÁGA KÖZLI, hogy a *Pillangók szabadok* című darabot június 12-én, csütörtökön is játsszák.

Városellátó téeszek

Növekvő gazdálkodási lehetőségek — Előterben az élelmiszer-termelés

A főváros határában, az egykor önálló falvak és városok földjein — Rákospalotán, Rákoskeresztúron, Soroksáron és másutt — gazdálkodó parasztság hozzávetőleg az országoshoz hasonló időben és tempóban alakította meg termelőszövetkezeteit. Akad közöttük jó negyedszázados — mint az Obuda, a soroksári Vörös Október, a keresztyúri Összefogás —, mindamelllett a mai 14 szövetkezet zöme a hatvanas évek elején jött létre. Akkortájt vágta ki a közös útnak például a csepeli bolgárkertészek — ma Csepelen gazdálkodik az ország egyik legismertebb téeszé, a Duna elnevezésű.

Július elsejével, mondhatni, új korszak kezdődött a budapesti termelőszövetkezetek életében: állami felügyelet dolgaiban Pest megyéhez kerültek. Az indokokról és célokról kérdeztem dr. Bíró Ferencet, a Pest megyei pártbizottság gazdaságpolitikai titkárát.

Föld nélkül

— Jóllehet a fővárosi téeszek városellátó szerepe nem jelentéktelen, mégis, a gazdálkodási lehetőségek kitágulásával párhuzamosan a melléküzemi tevékenység vált dominálónak bennük — mondja. — Így módon jelentős tiszta jövedelmet halmozhat föl, amit népgazdasági érdekből célszerű az élelmiszertermelésre fordítani. E szövetkezetek java része alól úgy-szólván kifogyott a föld: akad közöttük, amely mindössze 70 hektáros. Korántsem törvényszerű, hogy a 14 téesz egy része ilyen kis területen gazdálkodjék, nem utolsósorban szubjektív okok miatt.

— Szubjektív okok?!

— Igen, ugyanis találkoznunk néhány vezető funkciófűtővel, holott nem egzisztenciális és jövedelmi gond, ha egy téesz-elemből, mondjuk, elnökhelyettes lesz. Magyarán, nem kenyér-, hanem hiúsági kérdés az ilyen alapállás.

— Vagyis a tökéletes fővárosi téeszék és a Budapestet övező megyei gazdaságok egyesüléséről van szó?

— Ahol erre megértettek a feltételek, ott igen. Egyetlen ilyen eset máris előfordult: a rákoskeresztúri Rákosvölgye Tsz és a péceli Zöldmező Tsz egyesült, de vannak további elképzelések is. Hogy itt teljesen racionális, mindenki javára szolgáló folyamatról van szó, annak érdekében megemlítem néhány adatot a fővárosi téeszekről, amelyek bizonyos tekintetben az országos irányzattal ellentétben fejlődtek. Országosan a téesztag-ság fogyása a jellemző, Budapestén viszont a gyarapodásnak voltunk tanúi. Természetesen nem a mezői munkák segítségével jöttek az új tagok, hanem a melléküzemekbe, amelyeket egyébként nagy általánossággal nincs miért elítélnünk. Mindenesetre így jött létre az a helyzet, hogy az évi 2,6 milliárd forintos árbevételből csak 600 millió a mezőgazdasági bevételek aránya, a többit a belkereskedelmi, lakatosüzemi, építőipari és egyéb tevékenységek adják. A 14 téesz együttesen 13 ezer hektár földet birtokol, ebből ezer hektár a háztáji, kétezer hektáron kenyérgabonát, 3,5 ezer hektáron takarmánygabonát és kukoricát, 1200 hektáron zöldséget termesztnek a gazdaságok. A növénytermesztés nyújtotta bevételek 340 millió, az állattenyésztésé 160 millió forintba rúgnak. Összesen 19 500 ember dolgozik ezekben a szövetkezetekben, közülük 15 ezer a téesztag, a többi alkalmazott. Magas a diplomások aránya: 260 egyetemi végzettségű szakember működik közre, ami a foglalkoztatottaknak 12 százaléka. Pest megyében ez az arány 9 százalék, ami szintén nem mondható rossznak.

A szellemi tőke ötvözése

— Vagyis a szellemi tőke ötvözésére is nyílik lehetőség?

— Éspedig párhuzamosan azzal, hogy az anyagi eszközöket átgondolt fejlesztési törekvések figyelembevételével a főváros élelemellátásának javítására fordítják. Ez nyilván úgy valósul majd meg, hogy részben koncentrálnak — lásd egyesületek(!) —, részben szakosodnak a mezőgazdasági termelés. Vagyis olyan folyamat kezdődik el a fővárosi téeszekben is, ami már mind a megyére, mind általában az országra jellemző. Persze, hangsúlyozom, hogy fontos szolgáltatásokat is végeznek a pesti és budai téeszek — autószerelv, lakáskarbantartás és így tovább —, amiről nincs miért lemondani. Am a jövőben nagyobb figyelem fordítandó a mezőgazdasági termelésre és feldolgozásra; ennek jegyében célszerű elkészíteni a szövetkezetek középtávú terveit is. Igaz, egyelőre csak saját maguk és környezetük erejét mérhetik fel, de

mihelyt a közgazdasági szabályozók megjelennek, ráüthetik ezekre — tán így helyes a fogalmazás — az előzetes tervekre a pecsétet. Máris tudok olyan törekvésekről, amelyek a mezőgazdasági termelést szolgálják. Így az Obuda Tsz 6 hektáros üvegházat vásárolt Bulgáriából, amelyben majd zöldségajtatást végez. Ma is jelentős — ha nem is valami jövedelmező — a Duna Tsz zöldségtermesztése, amelynek gyarapításához más, rentábilis ágazatokból vonják el az anyagi eszközöket. De a Rákosvölgye Tsz sertéskombinátja, a rákospalotai Béke Tsz szarvasmarha-tenyésztése országosan is megállja helyét. Példamutató kezdeményezés volt a közelmúltban a csepeli Szövetség Élelemáruháza megnyitása. Ezt az áruházat a csepeli Duna Tsz építette, és — a Termelőszövetkezetek Áruforgalmazását Szervező Irodával közösen — működött. Bizony Pest megyében is elkelne néhány ilyen áruház...

— Mi jellemzi a Pest környéki termelőszövetkezeteket?

— Szintén a dinamikus fejlődés, jóllehet például a budai, a ráckevei, s más járásokban kedvezőtlen természeti adottságuk ezek a téeszek. Hogy mégsem veszteségesek, az annak köszönhető, hogy kezdeményezőn aknázták ki saját lehetőségeiket. Noha a különféle melléküzemi fejlesztésekre nem volt olyan módjuk, mezőgazdasági termelés dolgában mégsem maradtak el a fővárosi termelőszövetkezetektől. A zöldségtermesztés aránya például jóval nagyobb, miként a budapestiekben. De mivel az úgynevezett alaptervekenységből realizálható tiszta jövedelem alacsonyabb, nem olyan tökéresek, mint a fővárosiak. Arra nem lehet

számítani, hogy a különféle fejlesztésekhez jelentősebb állami támogatást kapjanak, de éppen a változó különbségek, illetve — mondhatni — egymásrautaltság következményeként jó együttműködés alakulhat ki Budapest és környezetének téeszai között.

Zöldség, tej, tojás

— Hová adóznak ezután a fővárosi gazdaságok? Magyarán, nem fosztják-e meg bizonyos jövedelmi forrástól az érintett budapesti kerületi tanácsokat?

— A telephely szerint illetékes tanáchoz fizetik be ezután is a községejlesztési adót a fővárosi közös gazdaságok. Az állategészségügyi, tűzrendészeti és egyéb hatósági feladatokat is változatlanul a fővárosi tanács látja el. Amik viszont az állami irányítással kapcsolatos — tehát a szakmai és a gazdálkodási államigazgatási teendők —, a járási hivatalokra várnak. Megszűnt a fővárosi téeszszövetség, érdekképviselet dolgában két megyebeli téeszszövetséghez csatlakoztak a fővárosi gazdaságok: 5 az Észak-Pest megyei, 9 pedig a Budapest környéki Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetségéhez.

— Végül milyen termékek előállításában látja az új keletű együttműködés jövőjét?

— Zöldség, tej, friss tojás, hús, s olyan zöldségfeldolgozás, ami növeli a félkész, konyhakész áruk választékát. Vagyis olyan termékekre gondolok, amelyek gyarapítják a szobán forgó gazdaságok városellátó szerepét.

Keresztényi Nándor

Szocialista pénzügyintézetek

Bankdiplomácia

A kelet—nyugati kereskedelem a világgazdaság legdinamikusabban bővülő szektorává vált az elmúlt években. Az árucseré-forgalom növekedésével és az ipari kooperációk számának emelkedésével mind nagyobb jelentőségre tesz szert a szocialista országok pénzügyintézetek tulajdonában levő, Nyugaton működő bankok, valamint a vegyes alapítású és érdekeltiségű bankok tevékenysége. Ezek a bankok különösen a 70-es évek kezdete óta látnak el igen sokoldalú feladatokat, melyek keretében többek között elősegítik a kelet—nyugati hitelkapcsolatokat, nyugati bankkonzorciumokkal közösen időnként eurodollar-kölcsönöket bocsátanak ki, és természetesen hozzájárulnak a kereskedelem finanszírozásához is. Információs tevékenységükkel támogatják hazájuk gazdasági életének jobb megismertetését, ugyanakkor tájékoztatnak a befogadó ország gazdasági helyzetéről és a pénzpiac alakulásáról.

A szocialista országok tulajdonában levő, valamint a vegyes érdekeltiségű pénzügyintézetek jó hírnévnek örvendenek a bankkörökben, megbízhatóságuk, rugalmasságuk közzismert. A jó hírnév megteremtésében nem kis része van a legelőbbben nyugati országban működő banknak, a Moscow Narodny Banknak. A Londonban létesített pénzügyintézet a szovjet kormány 1919-ben önálló bankká fejlesztette. 1963-ban Bejrútban, négy évvel ezelőtt pedig Szingapúrban nyitott fiókot. A „Moscow” — amelynek kizárólag szovjet intézmények a részvényesei — alapvető feladata a kelet—nyugati kereskedelem finanszírozása. A London központjában működő bank tevékenységének eredményességét az is bizonyítja, hogy 1974-ben aktíváinak értéke meghaladta az egymilliárd fontot.

A Párizsban székelő, szintén szovjet tulajdonban levő Banque Commerciale pour l'Europe du Nord — amelyet 1925-ben vett át a szovjet kormány — első-sorban a Szovjetunió és Franciaország közötti kereskedelem pénzügyi vonatkozásai-val foglalkozik — közmegegyezésre. Az egyre bővülő szovjet—iráni kereskedelmet hivatott elősegíteni a teheráni székhelyű Russo—Iran Bank.

A Szovjetunió számára különösen fontos az NSZK-ban működő szovjet bankok tevékenysége. Az elmúlt évben újabb két szovjet pénzügyintézet kezdte meg működését Nyugat-Európában, az egyik Duna-bank néven az osztrák fővárosban, a másik pedig Luxemburgban, East—West United Bank S. A. néven. A lengyel Bank Handlowy 1971-ben Bécsben alapított pénzügyintézet a kelet—nyugati kereskedelem finanszírozására.

1970 után megkezdődött az olyan bankok alapítása, amelyek alapítókéjét szocialista és nyugati bankok közösen adták össze, tehát az üzleti érdekeltség is

közös. Az 1971-ben alapított Francia—Rómán Bankot két évvel később követte az Angol—Rómán Bank. Rómánia részéről mindkét esetben a Külkereskedelmi Bank volt az alapító, és az alapítók felének elhelyezője. Szintén 1973-ban hozták létre Frankfurt am Mainban a lengyel—nyugatonémet közös vállalkozásként működő Közép-európai Bank Rt-t.

Ami a magyar tulajdonban levő külföldi pénzügyintézeteket illeti: Bécsben 1918 óta működik magyar bank, Londonban pedig 1973-ban kezdte meg tevékenységét a Hungarian National Ltd. A Magyar Nemzeti Bank képviseletet tart fenn Párizsban, Zürichben, Bejrútban, valamint a Majna menti Frankfurtban is.

A kelet—nyugati gazdasági kapcsolatok bővülése természetesen nagyobb feladatokat és felelősséget jelent a pénzügyi szféra számára is. A nagy, tőkés bankok is aktívabban vesznek részt a kelet—nyugati ügyletekben, hol egyedül, hol pedig eseti konzorciumot alkotva. Számos világhírű amerikai és nyugat-európai bank nyitott képviseletet az elmúlt években a Szovjetunióban, hogy tevékenyen részt vegyen a Szovjetunió és a nyugati országok mind mennyiségben, mind pedig értékben bővülő kereskedelmében, az új lehetőségek felkutatásában. Legutóbb az osztrák Creditanstalt Bank nyitott fiókot Budapestben.

G. Gy.—L. P.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Közös piaci áremelkedések

A Közös Piac tagországaiban folytatódik az árak emelése. A növekedés egy esztendő alatt Angliában és Írországból csaknem 25 százalékos, Olaszországban 19,7, Belgiumban 13,7, Dániában és Franciaországban 12, Luxemburgban 10,1, Hollandiában 10,1 és az NSZK-ban 6,1 százalékos volt.

Drágább a hús az USA-ban

Az Amerikai Egyesült Államokban a hús ára emelkedett legjelentősebben az élelmiszerek közül. Júniusban, egy hónap alatt a marhahús ára 10 százalékkal nőtt, és a szakemberek becslése szerint további áremelkedésre lehet számítani.

Jugoszláv búzatermés

Jugoszláviában befejezték az aratást. Az átlagos terméshozam búzából az állami és szövetkezeti szektorban eléri az 50 mázsát hektáronként, a magángazdaságokban pedig a 30 mázsát. Ez kevesebb a tavalyi rekordhozamnál, de a múlt évi tartalékok miatt Jugoszlávia nem szorul behozatalra.

NSZK—svájci kereskedelem

Jelentősen csökkent Svájc behozatala legnagyobb külkereskedelmi partnerétől, az NSZK-ból. Az év első felében 4,867 milliárd frank értékben importáltak árut a svájciak, ami több mint 1,5 milliárd frankkal kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában. Lényegesen kisebb a csökkenés a svájci exportban. A két fél-évet összehasonlítva mindössze 100 millió frank az eltérés.

Algériai földgázüzlet

A Cabot Corporation amerikai vállalat 6 milliárd köbméter földgáz importát másfél esztendő alatt Algériából. A most megkötött üzlet értéke 42 millió dollár.

Szovjet gazdaságtörténet

A Nauka nevű szovjet tudományos könyvkiadó 1976—78 között hét kötetben megjeleníti „A Szovjetunió szocialista gazdaságának története 1917—1975” című munkát. Az egyes kötetek öt-hatszáz oldalalon tárgyalják a szovjet gazdaságtörténet különféle szakaszait.

Jegyzet

Takarékos gazdálkodás a szénbányákban

Szigorúbb anyaggazdálkodást vezettek be a Magyar Szénbányászati Tröszt üzemében. A hazai bányákban felhasznált alkatrészek és segédanyagok értéke évi 4 milliárd forint, amelynek negyed része importból származik. Intézkedési tervet dolgoztak ki a körültekintőbb és takarékosabb felhasználásra.

*

Aki keres, az talál: a Magyar Szénbányászati Tröszt bányáiban egyebek között indokolatlan és túlzott megrendeléseket. Így például az év elején 23 600 tonna rud- és idomacélt rendeltek a bányák, ám ezt sikerült valamivel több mint 20 ezer tonnára mérsékelni. Az ezer kilométernyi kábelszükségletet egyharmaddal csökkentették. A hengerelt áruból 30 millió forint értékű megrendelés vált feleslegessé. A gumiszalag-szükségletből is 60 ezer négyzetméterrel kevesebb kell. Tévedés ne essék, nem akarjuk elmarasztalni a szénbányákat, mert ha nagyon keresgélnek, másutt is hasonló arányok alakulnának ki a megrendeléseknél, a készleteknél. Sőt, dicsegetés, hogy a szénbányák mindezt nyilvánosságra hozták. A felsorolásból is kitűnik, olyan anyagokról, termékekről van szó, amelyek ma a legkeresettebbek és amelyeknek hiánya másutt akadályozza a folyamatos termelést, építkezést. A megrendelések csökkentésénél — helyesen — itt is az volt az elsődleges szempont, hogy a szén kitermelését ne akadályozza a szükségletek redukálása. Ezek az intézkedések kedvezően hatnak a szénbányák gazdálkodására is, hiszen az elsődlegesen anyagtakarékossági szempontok miatt felülvizsgált rendelésállomány csökkenti a készleteket — ily módon forgóeszközt szabadít fel — és a takarékosabb gazdálkodással mérséklődik a széntermelés költsége is. Ez pedig különösen fontos népgazdasági érdek, hiszen közzismert, hogy a hazai szénbányák termelését az állami költségvetésből kell támogatni.

— rm —

Anyaggazdálkodás a műszeriparban

Az elfekvő anyagkészletek csökkentésére és mozgósítására hozott újabb intézkedéseket a Magyar Műszeripari Egyesüléshez tartozó tíz vállalat közös igazgató tanácsulése. A vállalatok ezentúl rendszeresen felméri az elfekvő készleteket és negyedévenként jegyzékbe foglalják. Az azonos nyilvántartási rendszerű listát valamennyi szakvállalat megkapja, és egy hónapon belül bejelentheti az igényt a más vállalatnál feleslegessé vált készletekre. Az első eredmények már jelentkezték, a Labor Műszeripari Művek így adott át lemezárut az Irodagép- és Finommechanikai Vállalatnak.

Minden vállalatnak megtakarítást jelent az is, ha kis darabszámú alkatrészigényének kielégítésére nem kell költségesszerszámot készíteni, hanem egy másik gyártól megrendelheti az alkatrészeket. A tíz műszeripari vállalat ezekben a napokban küldi meg egymásnak a jövő évi alkatrészigényét, ily módon a kooperációval biztosítják a folyamatos és gazdaságos ellátást.

PRECÍZ EMBER

(Gerse László karikatúrája)

Magyar—iraki kulturális munkatervet írtak alá

Hétfőn a Kulturális Kapcsolatok Intézetében Buzás Ferenc főosztályvezető és dr. Fawzi Mohammed Sami, az iraki felsőoktatási és kutatásügyi minisztérium főigazgatója aláírta a magyar—iraki kulturális egyezmény végrehajtására vonatkozó, 1977 végéig érvényes munkatervet. A munkaterv folyamatosan biztosítja magyar és iraki fiatalok kölcsönös képzését különböző felsőoktatási és tudományos intézetekben, külön hangsúlyt fektetve magyar ösztöndíjasok arab nyelvi képzésére. Előirányozza az archeológiai együttműködést, magyar szakembereknek iraki ásatásokon történő részvételét, oktatási és kulturális delegációk cseréjét, valamint kölcsönösen kiállítások rendezését és művészeti együttesek vendégszerelését.

Az aláíráson részt vett Demeter Sándor, a KKI elnökhelyettese és Abdallah Ismail Al-Bustani, az Iraki Köztársaság budapesti nagykövete is.

Megújult a 800 éves mánfai műemlék templom

Mánfán megújult Baranya egyik legrégibb, legrégibb román kori műemlék temploma. A régészeti feltárás és a levéltári adatok szerint a XI—XII. században épült, a domboldálhoz simuló, eredetileg egyhajós templomot a középkorban több alkalommal bővítették. Az épület viszonylag épségben vészelte át a török időköt. Utoljára a harmincas években restaurálták, de akkor a régészeti kutatás nem terjedt ki az egész épületre.

A dús lombú hársak szomszédságában álló templomot most az Országos Műemléki Felügyelőség állította helyre. Restaurálásánál arra törekedtek, hogy az épületrészek közül minél többet őrizzenek meg eredeti szépségükben.

A helyreállított templom felügyeletéről Komló Város Tanácsa gondoskodik.

Halálos és súlyos balesetek

Kerecsend és Szihalom között Pinczés Sándor 27 éves villanyzerelő, mezőnyarádi lakos személygépkocsijával szabálytalan kanyarodás közben nekiütközött egy motorkerékpárnak. A motorkerékpár utasa, Hajós Katalin, 20 éves főiskolai hallgató, egy lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. A motorkerékpár vezetőjét, Garabás István 22 éves közműves, egy lakost életveszélyes állapotban szállították kórházba. Az eljárás folyamatban van.

Salgótarján és Karancsalja között Orosz József 30 éves gépjárművezető, litkei lakos, motorkerékpárját nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, egy útkanyarban fának ütközött, és a helyszínen meghalt. Deveser és Pusztamiske között Gál László 21 éves szakács, vonarcvashegy lakos személygépkocsiját nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, áttért a menetirány szerinti bal oldalra és a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsinak, majd a következő útkanyarban egy útszéli fának ütközött. A baleset következtében Gál László életveszélyes sérülést szenvedett, utasai közül Bíró László 18 éves felszolgáló, deveseri lakos a helyszínen meghalt, Lengyel Béla 18 éves segédmunkás, ajkai lakos és még egy utas könnyű sérülést szenvedett. A vizsgálat folyamatban van.

Zala megyében, Galambok községben Bogdán József 30 éves segédmunkás, helyi lakos, segédmotoros kerékpárjával figyelmen kívül hagyta a szabályokat, a baleset következtében nekiütközött az útszélen álló, szabályosan kivágott tehérgépkocsinak. A baleset következtében

Mérseklődő szél

A várható időjárás ma estig: Változóan felhős idő, néhány helyen fűtő esővel. Az éjszaka, helyenként erős északnyugati szél csak lassan mérséklődik. Az évszakhoz képest a várható melegedés nappali hőmérséklet 25—26 fok között.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 530 centiméter volt.

Az úrtutazás után

Úrhajósok és orvosok megbeszélése

Pjotr Klimuk és Vitalij Szevasztyjanov úrhajós a Szaljut 4. űrállomáson végrehajtott 63 napos repülés után Bajkonurbán pihent. Hétfőn Klimuk már tízperces sétát tett és napozott is, Szevasztyjanov pedig teniszezni kíván.

Szevasztyjanovot vasárnap nemcsak az űrben tartózkodás abszolút szovjet csúcsonak (1912 óra 51 perc) alkalmából köszöntötték. Az úrhajós a szokásos öt kilogramm helyett csak két kilogrammot fogott az úrtutazás során és a súlyvesztését már egy nap alatt pótolta.

A hétfőre előírt pihenési napot az úrhajósok meg is szüktették. Este 17 órakor (magyar idő szerint 15 órakor), pontosan két nappal a leszállás után, már összeültek az orvosokkal űrrepülésük orvosi biológiai programjának megvitatására.

A megbeszélés előtt az újságírók megkérdezték Klimuktól, hogyan érzi magát. „Minden rendben van, csak olykor nem hiszem el, hogy a Földön vagyunk. Ma például Szevasztyjanov éjjel felébredt, megkérdezte, miért vagyunk itt, és eközben úgy nyújtózkodott, mintha még a Föld körül keringő űrállomásban lenne.”

A KERTBARÁTOKNAK a Hazafias Népfrent keretében működő országos szövetsége rendezésében kétnapos tanácskozás kezdődött hétfőn Gyulán, amelyen részt vett S. Hegedűs László, a HNF OT titkára is.

A NÉPMŰVELÉSI INTEZET ORSZÁGOS FOTÓLABORÁT évrol évre Esztergomban rendezik meg. A tábor alkalmából hétfőn nyitották meg Benkő Imre fotóművész kiállítását a Petőfi Művelődési Központban.

KÉT VAGON VASHULLADÉKOT adtak át július elseje óta a dorogi bányászfiatalok. A vasgyűjtés jövedelméből ebben a negyedévben 33 ezer forintot kapnak a szénmedence KISZ-esei.

TIZENKÉT VERSENYAUTÓ ROHANT EGYMÁSBA vasárnap Santiagóban, Chile fővárosában tartott versenyen. Több kocsi a nézők közé csapódott, akik közül nyolcan meghaltak, sokan megsebesültek.

A BORSOD MEGYEI IFJÚMUNKÁS-ÉS VEDNÖKSÉGI NAPOK tegnap megkezdődtek Kazincbarcikán. Török László, a KISZ megyei bizottságának első titkára bejelentette, hogy a találkozót ezen-től évente megrendezik.

ÚT IDŐS ASSZONY FULADT MEG a füstben a tűzvésznél, amely tegnap hajnalban a kelet-franciaországi Vitteaux városka kórházában keletkezett: közülük az egyik éppen 100. esztendejét töltötte be.

A NORVÉG ÉPÍTŐK SZAKSZERVEZETÉNEK küldöttsége — az építők szakszervezete elnökségének meghívására — tegnap hazánkba érkezett, Rasmus Solendnek, az iparági szakszervezet elnökének vezetésével.

EDESEDIK A CSABAGYÖNGYE a Balaton-felvidék szőlőskertjében. — s ezzel együtt „menetrendszeren” megjelentek a seregélyrakok. A termelők kerepekkel, kolompokkal, karikás ostorral és vadásztölgverekkel védekeznek az invázió ellen.

ben Bogdán olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

Zebegény térségében egy négy személyes, túlterhelt kenu, amelyben hatan ültek, egy vonatból hullámától felborult, és a benne tartózkodók közül Kovács Ferenc 17 éves villanyzerelő, bajai lakos a vízbe fulladt. A felelősség megállapítására vizsgálat indult.

A Dombóvár melletti kiskundai halastóban fürdés közben a vízbe fulladt Vincze István 21 éves gépjárművezető, helyi lakos.

Balatonvilágos térségében felborult egy motorosonak, és a mentésben segédkező Totik József 46 éves villanyzerelő, helyi lakos a vízbe fulladt.

Szeged és Algyő között Fogas Zoltán 35 éves kovács, szegedi lakos személygépkocsiját nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és halálra gázolta a kivágatlan kerékpárjával vele azonos irányba haladó Shell József 51 éves hídor, szegedi lakost. A vizsgálat folyamatban van.

Aitner József 36 éves budapesti üvegtechnikus személygépkocsijával a XIII. kerületi Váci út és Frangepán utca kereszteződésében, kijelölt gyalogátkelőhelyen üttette el személygépkocsijával Bekési Márton 79 éves budapesti nyugdíjast, aki sérülésébe a kórházban belehalt. A rendőri vizsgálat eddigi adatai szerint a balesetet az okozta, hogy Aitner nem adta meg az elsőbbséget. A baleset körülményeinek tisztázására tovább folytatják a vizsgálatot.

Figyelemfelhívó lépett a HEV-sínekre Fónagy Béla 82 éves nyugdíjas a XVI. kerületben a Széchenyi utca és a Korvin utca kereszteződésében. Egy HEV-szerelvény halálra gázolta. Ugyancsak a XVI. kerületben, a Széchenyi utca 21. számú ház előtt egy személygépkocsi elütötte Nagy János 77 éves portást, aki sérülésébe belehalt. A rendőrség vizsgálatot folytat a körülmények tisztázására és a felelősség megállapítására.

A pesti úti MÁV-állomáson egy mozgásban levő személyvonatra akart felugrani Balics Ferenc 47 éves hódoscsépányi segédmunkás. Elhibázta az ugrást és a kerek alá esett, amelynek halálra gázolták.

A parthoz kikötött mentőcsónakba lépett ifjú Vízi György 11 éves tanuló Óbudán, az Árpád-híd közelében. A csónak megbillent, a szerencsétlen kislány a Dunába esett és megfulladt.

gett volna a súlytalanság állapotában” — válaszolta.

A moszkvai Pravda hétfői számában a világűr megismeréséhez és a népgazdasági feladatok megoldásához való jelentős hozzájárulásként méltatta a Szaljut 4. orbitális tudományos állomás és a Szojuz 18. szállító űrhajó hosszú repülését.

*

Az Apollo űrhajó háromtagú személyzete ma valószínűleg elhagyhatja a kórházat, de 12 napig még elkülönítve tartják őket a Hawaii-szigeteken, és csak családjukkal érintkezhetnek, hogy a fertőzés veszélyét elkerüljék. A NASA orvosai megállapították, hogy a három űrhajós egészségi állapota tovább javul, a laboratóriumi vizsgálatok eredményei kielégítőek.

A négynapos szteroidkúra hatására Stafford, Slayton és Brand már sokkal jobban érzi magát, a szteroidoktól azonban szervezetük immunképessége átmenetileg csökkent, ezért nem teszik ki őket egyelőre sok ember közelségéből adódó fertőzésveszélynek.

KÉTSZÁZ SZOVJET PEDAGÓGUS látogatott hétfőn a budapesti Pedagógusok Fáklya Klubjába, Viktor Berezinnek, a Szovjetunió Oktatásügyi és Tudományos Dolgozók Szakszervezete titkárának vezetésével.

A BALATONI NYÁRI EGYETEM hétfőn véget ért Veszprémben.

AZ OTTHON '75 KIÁLLÍTÁST mintegy 50 ezer látogató kereste fel. A bemutatókon 120 magyar és jugoszláv cég vett részt a lakberendezési és konyhafelszerelési darabjait. A Hazafias Népfrent kerekasztal-konferenciát rendezett, ahol 600 háziasszony értékelte a látottakat.

JOHANN SEBASTIAN BACH halálának 225. évfordulója alkalmából Lipcsében megkoszorúzták a nagy zeneszerző emlékművét; a híres Tamás-templomban ünnepi hangversenyt tartottak.

AZ IFJÚ NÉPMŰVESZÉK módszertani továbbképző táborozása hétfőn kezdődött meg a Tolna megyei KISZ-bizottság dombori telepén. Az egy hétig tartó táborozáson hazánk tájairól hatvan ifjú népművész vesz részt.

HUSZONKETTEN HALTAK MEG, 27-en súlyosan megsebesültek vasárnap Mexikóváros közelében, amikor egy zárandokokkal zsúfolt autóbusz, feltehetőleg műszaki hiba miatt, egy hevenyéméres szakadékba zuhant.

AZ NDK KULTURÁLIS ÉLETÉNEK NEGYEDSZÁZADAROL nyílt fotódokumentációs kiállítás Kőbányán, a Pataky és a Törökvis Művelődési Házak rendezésében. A kiállítás szeptember 1-ig tekinthető meg a Fűzér utca 13. alatt.

A LEKISEGELY telefonszolgálat éjjel-nappal hívható a 118-600-as telefonszámon.

II. RÁKÓCZI FERENC születésének 300. évfordulójára készülve, a sárospataki városnépzsűt egy-egyület domborművel díszített kőtáblákkal jelöli meg a fejedelméről elnevezett, illetve más történelmi irodalmi személyiségek nevét viselő helyeket, utcákat. Elkészítik a vár és a várnegyed történetét ismertető kőtáblákat is.

A FŐVÁROSI NAGYCIKUSZ közlése szerint a Cirkuszok csillagai című műsor augusztus 3-ig látható. A Moszkvai Nagycirkusz jubileumi műsora 8-tól tekinthető meg.

SZEDIK A DOHÁNYT hazánk legnagyobb dohánytermelő vidékén, a nyíregyházi dohányfermentáló körzetében. A sok csapadék ellenére jó termés ígérkezik.

AZ IFJÚ NYELVBARÁTOK „legénybúcsú” tartanak szombaton 5—10 óráig a VII., Kertész u. 16. alatti KISZ-pinceklubban, és folytatva vasárnap 5—10-ig a Hungaria kávéház barjában. Hívják a szórakozást és a nyelveket kedvelő, mindkét nemű ifjúságot.

ÜZEMORVOSTANI BAZISINTEZ-MENNYÉ fejlesztik a miskolci vasgyári kórházat. A kórház rekonstrukciójához kapcsolódóan, az ötödik ötéves terv során kialakítják a városi munkaalkalmazási laboratóriumot, ahová megfelelő szakembereket várnak.

ELSZAPORODTAK A SZÜNYOGOK Kör-menden. A járási székhely tanácsa elrendelte az ellenük való védekezést, és ennek megfelelően a Rába mindkét oldalán permetezést végeztek.

Megölte a fiát

Bács-Kiskun megyében, helveciai lakásukon id. Gyarmati László 48 éves segédmunkás ittas állapotban összeveszett fiaival. A vita verekezésé fajult, majd az apa késsel nyakon szúrta fiát, Gyarmati József 19 éves alkalmi munkást, aki a helyszínen meghalt. Ifjú Gyarmati László 23 éves portás el akarta venni a kést apjától, eközben ő is könnyű sérülést szenvedett. A megyei rendőrfőkapitányság őrizetbe vétel mellett indított eljárást id. Gyarmati László ellen.

Magyar nap Damaszkuszban

Július 26-án este a damaszkuszi nemzetközi vásáron rendezett „magyar nap” alkalmából és dr. Kocsis József kohó- és gépipari miniszterhelyettes, a magyar kormánydelegáció vezetője tiszteletére a magyar ideiglenes ügyvivő, a kereskedelmi tanácsos és a magyar pavilon igazgatója fogadást adott a magyar pavilonban. A fogadáson megjelent dr. Mohammed Imadi szíriai gazdasági és külkereskedelmi miniszter, valamint a szíriai politikai, gazdasági, kulturális élet vezető személyiségei, a Damaszkuszban működő nagykövetségek és misszióvezetők s a diplomáciai testület több tagja. A fogadáson jelen volt Földi Lóránt, a Kereskedelmi Kamara ügyvezető igazgatója és Földes László, a Hungexpo vezérigazgatója is.

Árvíz a cseppkőbarlangban

Tudósítónktól.

Aggteleken az idén már hatodszor árasztotta el a barlangár a cseppkőbarlangot. A nagy esőzések nyolcvan centiméterre is megemelik a Styx és az Acheron vizét, s ilyenkor a megáradt folyócskák kőveket, hordalékot sodornak magukkal a gondozott hangversenytermen keresztül. Az áradás megrongálja a villanyvezetékét, a reflektorokat, sőt, olykor a cseppkőalakulatok is veszélybe kerülnek.

A víz elvonultával hozzálátnak a törmelék eltakarításához, letisztogatják a padokat, hogy a látogatók ismét zavartalanul gyönyörködheszenek a természet nyújtotta szépségekben.

Gurulós málna Kuvaitba

Jelentős üzletet kötött a Magyar Hűtőipar a kuvaiti Barakat céggel. A megállapodás értelmében még az idén 1400 tonna gyorsfagyasztott gyümölcsöt, zöldséget és hasábburgonyát szállítanak a közel-keleti országba. Az elegánsan csomagolt mirelitáru hűtőkamionokban teszi meg a 2500 kilométeres utat.

A Barakat cég tulajdonosa budapesti tárgyalásain közölte: jövőre 4000 tonna málnát, epert, ribizlit és különféle főzelékféléket szeretne importálni.

Letartóztatták az olasz újfasiszta rendőrgyilkost

Az olasz antiterrorista főfelügyelőség közreműködésével elfogták az újfasiszta rendőrgyilkos Mario Tutit, a január 26-án elkövetett kettős rendőrgyilkosság tettesét. Tutira, aki hidegvérrel lelőtte a letartóztatására érkező rendőröket, majd elmenekült és nyomtalanul eltűnt, a francia Rivierán bukkantak rá. Ismét fegyverrel próbálta kivágni magát, az egyik nyomozó azonban megelőzte, és pisztollyal megsebesítette a nyakán. Tutit jelenleg egy nizzai kórházban ápolják, a hatóságok szigorú őrzete alatt.

A férfi korábban részt vett a Firenze és Róma közötti vasútvonalon elkövetett pokolgépes merényletben. Távollétében a bíróság államellenes felforgató tevékenységért, terrorselekmények és kettős gyilkosság elkövetéséért életfogytiglani börtönrre ítélte.

A Tiszai Vegyi Kombinát FELVESZ

forgácsoló,
villanyzerelő,
vegypari szakmunkásokat,
segédmunkásokat,
érettségizett fiúkat, lányokat
gépkezelői munkakörökbe,
valamint
a Műanyagnyomdába
mélynyomó szakmunkásokat

Jelentkezni lehet a vállalat
munkaerő-gazdálkodási osztályán
Leninvárosban

Kubai gazdaság

Híd az óceán felett

Kuba ma már nem csupán cukorsziget. Ez a megállapítás jól tükrözi azt a folyamatot, amely a 16 évvel ezelőtti győztes kubai forradalom óta végbement a szigetországban. A forradalom előtti Kuba gazdasági függésben volt az USA-val szemben és a gazdaságon csak a cukor-monokultúrát értették. Pedig — Kuba ásványi kincsekben gazdag; a nikkelércletelek nagyságát 19 millió, a lateritkészleteket pedig 7 milliárd tonnára becsülik. Az ország ezenkívül jelentős magnezit-, króm- és cinkkészletekkel rendelkezik, de termelnek mészkövet, gipszet, kovaföldet és bentonitot is. A forradalom győzelme előtt a kubai külkereskedelem szinte kizárólag a tőkés-országokkal bonyolódott, romló cserearányokkal. Ebben az időben nem is tekintették többnek Kubát, mint az Egyesült Államok gazdasági gyarmatának.

A KGST szerepe

Mindez azonban már a múlté. Kuba megindult a szocialista fejlődés útján. Bár az USA által meghirdetett gazdasági blokád kezdetben okozott bizonyos nehézségeket a szigetországban, megtörni nem tudta, hiszen a szocialista országok Kuba segítségére siettek. Valóságos tengeri híd épült a szocialista országok, elsősorban a Szovjetunió és a karib-tengeri ország között. A forradalmat követő időszak első éveiben még elsősorban a szocialista országok segélynyújtása volt a jellemző, ma már viszont egyre nagyobb jelentőségre tesz szert az együttműködés. A Szovjetunió biztosítja Kuba nyersolajellátását, de jelentős segítséget nyújt a cukornádatartó kombájnok gyártásában, a halászflootta fejlesztésében, az ásványi kincsek kitermelésében is.

A többi KGST-ország részt vesz a kubai gépipar, mezőgazdaság, élelmiszerfeldolgozás, hírközlés megteremtésében, illetve továbbfejlesztésében. Kubai részről elsősorban cukrot, trópusi terméket — ananászt, narancsot, kávé stb. — szállítanak a szocialista országokba. Nemrégiben a KGST-országok a kubai cukor melléktermékeinek hasznosításáról tanácskoztak (1974-ben, az aszályos időjárás ellenére, több mint 7 millió tonnányi volt a cukortermés). Papírt, cellulózt, rostot és állati takarmányt lehet előállítani a cukorgyártás melléktermékeiből. A KGST-országok elhatározták, hogy az elkövetkező években három papírgyárat létesítenek, amelyek évente mintegy fél-millió tonna papírt állítanak elő a melléktermékekből. Így Kuba nemcsak ön-ellátó lesz, hanem exportál is papírt a KGST-országokba.

Új partnerek

Jövőre kezdődik a szigetország első téves terve. A tervperiódusban a KGST-államok elsősorban a nikkelpar fejlesztésében és a gyümölcstermesztési program megvalósításában vállalnak nagyobb szerepet, de természetesen részt vesznek a kubai népgazdaság diverzifikálásában, különösen az iparosításban. A KGST-egyesültség és a szocialista nemzetközi munkamegosztás kedvező lehetőségeket nyújt Kuba számára, hogy termelési szerkezetét sokoldalúvá tegye és ezen keresztül a kivitelre kerülő cikkek választékát is

nővelhesse. Az ország külkereskedelmének több mint háromnegyede a szocialista országokkal bonyolódik, de az utóbbi időben a tőkésországok részéről is mind nagyobb érdeklődés mutatkozik a szigetország iránt. Kuba legjelentősebb tőkés gazdasági partnere Japán, de 1975-ben valószínűleg Spanyolország kerül az első helyre. A nemrég aláírt spanyol-kubai kereskedelmi megállapodás értelmében a dél-európai ország 900 millió dollár összegű exportihitelt nyújt Kubának. Eredményesen fejlődnek a gazdasági, elsősorban a kereskedelmi kapcsolatok a latin-amerikai országokkal is, közülük ugyanis számosan megszüntették a blokádot. Súlyos presztízsvesztést jelentett az Egyesült Államok számára a közelmúltban az az ügylet, amelynek keretében amerikai autógyárak argentinai leányvállalatai gépkocsikat szállítanak Kubának; 1974-76-ban a General Motors argentinai leányvállalata például összesen 42 ezer gépjárművet szállít a szigetországnak. Argentína jelentős hitelkeretet bocsát Kuba rendelkezésére, melynek keretében hűtőüzemet, vágóhidat, húsgyárat és hajókat exportál.

A bővülő kubai kereskedelem időse-rűvé tette a meglevő kikötők bővítését, illetve újak építését. A havannai óriás kikötőt szovjet segítséggel korszerűsítik. Guasabaccában új konténerkikötőt építenek, másutt pedig korszerűsítik és bővítik a halászkikötőket.

G. Gy. — L. P.

Jól halad a Szovjetunióban a gabona betakarítása

A szovjet központi statisztikai hivatal július 21-i helyzetjelentése szerint a Szovjetunióban a gabonát és a hüvelyeseket (kukorica nélkül) 38 millió hektáron learatták. Ez csaknem egyharmada a teljes vetésterületnek. A learatott területek 9 százaléka a kenyérgabonát ki-csépelték.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

A lengyel ipar első feléve

Lengyelország ipari termelése 1975 első felében az előző év hasonló időszakához képest 11,5 százalékkal nőtt. Ezzel az éves tervet 49,7 százalékkal teljesítették. A munka termelékenysége 9,3 százalékkal emelkedett. Átlagon felül növekedett az állatállomány az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben: a szarvasmarha-állomány 6, a sertésállomány 24 százalékkal. A lengyel export 27,8 százalékkal, az import 24,5 százalékkal nőtt.

Repülőtergondok Rómában

Nehézségekkel küzd az olasz főváros legnagyobb légi kikötője, Fiumicino. A repülőgépek késése — írja az *Epoca* folyóirat — általánossá vált. Sok járat túlszűfolt, az utasok rohammal foglalják el helyüket. A repülőtér tehermentesítésére tavaly pótfelszállópályát építettek, de — mint utóbb kiderült — ez nem felel meg a biztonsági követelményeknek és használata esős időben lehetetlen. Az

Az idegenforgalom a Duna mentén

Közös érdek a fejlesztés

Az idegenforgalmi keresletet a átvált-hatóság jellemzi: a különböző országok érdekeltek abban, hogy kölcsönösen együttműködjenek az idegenforgalmi kereslet mind hatékonyabb kiaknázásában.

Tanulmány készül

A kínálat fejlesztése és a nemzetközi idegenforgalmi piac versenyképességének fokozására a Duna menti országok — Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Magyarország, NSZK, Románia és a Szovjetunió — nagy jelentőséget tulajdonítanak a Duna jelenleginél szélesebb körű, és ugyanakkor gazdaságosabb idegenforgalmi hasznosításának. Az érdekeltek országok idegenforgalmi szakemberei ezért közös kutatással kívánják a terület konkrét turisztikai lehetőségeit feltárni és összehangolt idegenforgalom-politikával, tavaly Orsován nemzetközi tanácskozás keretében a részt vevő országok kutatóintézeteinek képviselői közös idegenforgalmi kutatásban állapodtak meg. Ennek alapján javaslatokat dolgoznak ki a gyakorlati idegenforgalmi együttműködés továbbfejlesztése érdekében, és közös kutatást folytatnak.

A kutatásban részt vevő országok a Duna menti területeket közös idegenforgalmi piacként kezelik. Ennek érdekében feltárják a folyam valamennyi idegenforgalmi nevezetességét (természeti, kul-

turális, etnikai, gazdasági stb. tényezőit), értékelik az egyes területek idegenforgalmi fogadásra való alkalmasságát. Más szóval: idegenforgalmi kínálatát. Evvel együtt sor kerül a terület idegenforgalmi keresletének vizsgálatára.

E munka már megkezdődött. A hat érdekelte ország olyan további kutatási programban állapodott meg, amely az egyes országokban a témával foglalkozó intézetek eddiginél is összehangoltabb tevékenységét biztosítja. A felmérés munka lezárására ez év decemberében — a terv szerint Bukarestben — kerül sor, míg a jövő igényeit, feladatait is számba vevő tanulmány 1976-ban elkészül.

„A Duna mente idegenforgalmi hasznosítása” című nemzetközi kutatásban magyar részről a Belkereskedelmi Kutató Intézet vesz részt. A feladat első részét érintő tanulmány már elkészült, s egyebek között megállapítja; hogy az ország mintegy 300 idegenforgalmi települése közül a Duna mentén található 48, ebből 8 nemzetközi, 11 országos, míg 29 regionális vonzóhatást fejt ki. Az üdülőhelyek látogatottságát, üdülési, kirándulási, sportolási lehetőségeket, valamint a kulturális, történelmi nevezetességek motiválják.

A vonzástényezők, valamint az urbanisztikai központok — nagyvárosok — közelsége az üdülő, tartózkodó jellegű turizmus mennyiségét jóval meghaladó kirándulóforgalmat tételeznek fel. Ennek nagyságrendje a számításokon alapuló becslések szerint négy-ötszöröse a terület szálláshelyigényes vendégforgalmának, s megközelíti az évi 3 millió főt. Az itt megforduló kirándulók száma az országosnak 20 százaléka tehető; a kirándulóforgalom fogadásában a Dunakanyarnak kiemelkedő a szerepe. Ez többek között abból is következik, hogy az egyéb területeken nincsenek meg a turisták fogadására és ellátására szükséges feltételek.

Kevés a szálloda

A Duna mentét felkereső vendégek 50 százaléka szállodát igényel, az ilyen jellegű kínálat azonban alig éri el a 20 százalékot. A kapacitás közel 50 százalékát kitevő kemping és nyaralóház típusú férőhelyek ezzel szemben a keresletnek csak mintegy 20 százalékát képesek kielégíteni. Az ellátás szervezését és folyamatos biztosítását nehezíti az a tény, hogy a helyi lakosság aránya szezon-időszakban viszonylag alacsony: az össznépség 20—25 százaléka.

A térség komplex fejlesztése során már most figyelembe kell venni — hangsúlyozza a tanulmány — az egyes régiók sajátosságait: így például a Dunakanyar vízparti települései, a Rajkától Esztergomig terjedő folyamszakasz az idegenforgalmi együttműködés magasabb formájának, a közös fejlesztésnek, beruházásoknak lehet színtere. Gondolunk itt például a nemzetközi együttműködéssel épülő Gabčíkovo—Nagymaros vízelépcső létesítményeire, valamint a Duna e szakaszának intenzív idegenforgalmi hasznosítására. A Budapesttől a déli országhatárig terjedő rész elsősorban a belföldi turizmus fogadására alkalmas területekkel rendelkezik.

Az intézeti kutatás eddigi adatai is alátámasztják, hogy a Duna mentének idegenforgalmi fejlesztése valamennyi érintett országnak érdeke.

Czagányi István—Karbuczky Imre
(Belkereskedelmi Kutató Intézet)

Környezetvédelmi program a Tiszamenti Vegyiművekben

Komplex környezetvédelmi program megvalósításán dolgoznak a Tiszamenti Vegyiművekben. A vállalat évente nyolctízmillió köbméter szennyvizet, továbbá a különféle ártalmas kémiai anyagokat tartalmazó gázokból óránként 400 ezer köbmétert bocsát ki. A most folyó, mintegy százmillió forint értékű beruházásokkal mind a víz-, mind a levegőszennyezési ártalmakat megszüntetik.

Az új környezetvédelmi beruházások elkészülését számos belső műszaki intézkedést léptettek életbe. A vállalat a környezetvédelmi alapról mintegy 14 millió forint támogatást kap.

Az Autóközlekedési Tanintézet budapesti és Pest megyei iskolája FELVESZ gyakorlati oktatókat fő- és mellékfoglalkozásban

FELTÉTELEK:

23 éves életkor

Középiskolai végzettség (érettség) vagy 8 általános iskola + szakmunkás-bizonyítvány

Hivatásos (állásvállalásra jogosító) vezetői engedély

Érettségi esetén 2 éves,

8 általános iskolai végzettség esetén 3 éves

szakmai gyakorlat

Érvényes erkölcsi bizonyítvány

JELENTKEZNI LEHET:

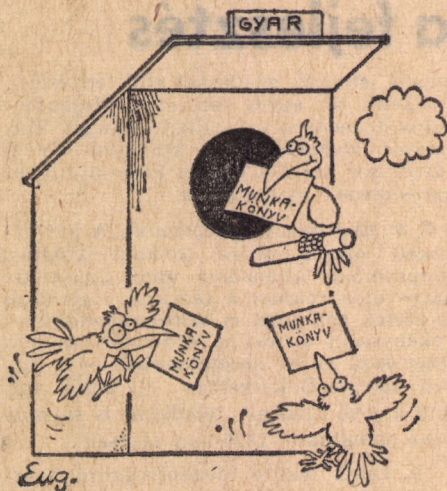
Budapest VIII., Dankó utca 20. Munkaügyi csoportnál 9 órától 13 óráig

Telefon: 139—211

Minden második szombat szabad

Félárú vasúti kedvezmény

FORMATERVEZÉS

(Zsák Jenő karikatúrája)

Hal a víztározókból

Tudósítónktól.

Az Országos Halászati Tanács megállapodott az Országos Vízügyi Hivatallal az öntözésre épített víztározók hasznosításában.

A megállapodás alapján a halászati szövetkezetek ősztől a nyár elejéig betelepíthetik hallal a víztározót. A kihelezett egy-másfél kilós halak ősztől júliusig akkorára fejlődnek, hogy nyáron, amikor legkevesebb a hal az üdülőhelyeken, a piacokon, a víztározókból származó hallal a kereskedelem nagymértékben csökkentheti a halhiányt.

Az egyezés megvalósítására már ebben az évben sor kerül.

A titokzatos szarmaták

Tudósítónktól.

A római légiók uralma alatt, még az időszámításunk szerinti első évszázad közepén, egy harcias nép, a *szarmata* jelent meg a Duna—Tisza-közén, s uralta a területet csaknem 300 évig. A szarmatákról a mai napig is igen keveset tudunk. Magyarországon jelenleg Madaras mellett *Kőhegyi Mihály*, a bajai Türr István Múzeum munkatársa vezetésével szarmata sírfeltárás folyik. Az eddig feltártakból gyöngyök, ékszerláncok, kacsák, alakú mécsesek kerültek elő. Vaskúton szarmata földvárat találtak. Az eredmények arra engednek következtetni, hogy ez a törzs, amely a szkítákkal rokon, és valahonnan az Ural és a Volga menti területekről indult el, szegényes táplálkozású lehetett, s társadalmuk az anyajóghoz közelálló lehetett.

Kertmozi — tetővel

Tudósítónktól.

Balatonfüred az egyik legnépszerűbb üdülőhely, a szórakozási lehetőségek azonban nem mindenben kielégítők, nem az óriási forgalomhoz mérték. A nagyközségi örökös mozi például kicsi és elavult. Ezért határozta el a megyei moziüzemi vállalat, hogy felújítja a Kisfaludy filmszínházat. Az első lépésen már túl vannak, s a belső csinosítást hamarosan az épület külső korszerűsítése követi.

A szabadtéri filmszínházat is átalakítják, minden oldalról levegőző, de mégis zárt tetővel borított, nappal is üzemelő nyári mozi lesz. Az építés az idei szezon után indul meg, s a tervek szerint a jövő évadban már üzemel.

Halálos balesetek

Komoróczy László 21 éves rakodómunkás, budapesti lakos a XI. kerület, Nagyszőlősi út és Daróczi út kereszteződésében motorkerékpárral szabálytalan előzés közben összeütközött egy személygépkocsival. Komoróczy kórházba szállítás közben sérüléseibe belehalt. A baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

Üllő határában Szabó László 27 éves tanár, üllői lakos személygépkocsival az árokba borult. A baleset következtében a személygépkocsi utasa, Szabó Károlyné 55 éves háztartásbeli, helyi lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. A baleset okának vizsgálata szakértő bevonásával folyamatban van.

A balatonfüredi kemping területén Bognár Lajos 67 éves nyugdíjas, helyi lakos horgászás közben a Balatonba esett és a vízbe fulladt.

Esős, szeles idő

A várható időjárás ma estig: Felhőátvonulások, szórnyós zápor, zivatar, időnként élénk, többfelé erős, néhány helyen viharos lökésekkel kísért északnyugati, északi szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet ma 19–24 fok között.

A Duna vízállása tegnap Budapestenél 566 centiméter volt.

Véget ért a vöröskeresztes európai találkozó

Az ifjúság balesetvédelmi nevelése

Pénteken — az Akadémia várbeli kongresszusi termében véget ért tanácskozással — befejezte szakmai munkáját a vöröskeresztes fiatalok első európai találkozója. Ennek tapasztalatait dr. Vidosfalvy Magda, a Magyar Vöröskereszt főtitkárhelyettese az alábbiakban összegezte.

— A Vöröskeresztes Társaságok Nemzetközi Ligájának fennállása óta ez volt az első ilyen nagyszabású nemzetközi ifjúsági találkozó, melynek témájául a *balesetek megelőzését* választották — mondotta a többi között. — A találkozó résztvevői csütörtökön és pénteken *szakmai tanácskozáson értékelték a bemutatott tapasztalatait*. Egyöntetűen hangsúlyozták, hogy az ifjúságot nevelni és taní-

tani kell a balesetek megelőzésére, világsszerte tovább kell fejleszteni a fiatalok balesetvédelmi oktatását, s ebbe mielőbb be kell kapcsolni a pedagógusokat és a szülőket is.

— A találkozó résztvevői országjáró túrákon vesznek részt, melyek során megismerkednek hazánk néhány idegenforgalmi nevezetességével. Ezalatt a Vöröskeresztes Társaságok Nemzetközi Ligájának ifjúsági tanácsadó bizottsága — a budapesti tanácskozáson elhangzottak alapján — *ajánlást dolgoz ki a liga számára a balesetek megelőzését célzó, a fiatalok körében végzett nevelő- és felvilágosító munka továbbfejlesztésére* — fejezte be nyilatkozatát dr. Vidosfalvy Magda.

PIERRE GENSOUST, a Szakszervezeti Világszövetség főtitkárát 50. születésnapja alkalmából a Népek Barátsága szovjet érdemrenddel tüntették ki.

AZ 5. DUNA MENTI FOLKLÓRFESTIVÁL pénteki programjának kiemelkedő rendezvénye volt *Kalocsán a népművészek országos találkozója, amelyen az ország minden részéből nyolcvan alkotó gyűlt össze.*

A GYÓRI MŰVÉSZTELEP 39 résztvevőjének festményeiből kiállítás nyílt tegnap a város tanítóképző intézetében.

KELET-MAGYARORSZÁGI NÉPTÁNCFESTIVÁL kezdődött tegnap Hajdúszoboszlón. Három napon át tizenegy néptáncgyűjtés 450 táncosa mutatja be tudását.

ÚJ POSTAÉPÜLETTEL GAZDAGODOTT A Nógrád megyei Szendehely. A Budapest vidéki Postaigazgatóság által 340 000 forintos költséggel létesített épületet pénteken adták át rendeltetésének.

HÁROMSZÁZ EMBER VESZTETTE ÉLETÉT és több mint egymillióan váltak hajléktalan-Indiában a monszun okozta, július eleje óta tartó áradások következtében. Punjab államban a folyók százezer hektárnyi területet öntöttek el és 14 ezer épületet romboltak le, illetve rongáltak meg.

A II. ORSZÁGOS TANYAI IFJÚSÁGI NAPOK eseménysorozatát — a KISZ KB mezőgazdasági és falusi osztályának rendezésében — tegnap nyitották meg Szegeden.

LEFOGLALTAK AZ AMERIKAI HATÓSÁGOK egy Mexikó felől érkező, 1362 kiló kábítószert szállító repülőgépet, Rakományát eldobozták és hét embert őrizetbe vettek.

POLGÁRI VÉDELMI SZAKASZOK versenye kezdődött meg tegnap Somogy megyében Siófokon és Barcon. A polgári védelem megszervezésének 25. évfordulója alkalmából.

TIZENÖT HALÁLOS ALDOZATA van eddig a Montrealtól 80 kilométerre északra fekvő, St. Vonaaventurén végigspórt tornádónak. Mintegy száz lakóház összeomlott.

PARKOLÓ GÉPKOCSIT TÖRT FEL a VI. kerületi Szondy utcában a 20 éves bonyhádi Hardai György és a 22 éves felsőpetényi Barnoki András; sok ezer forint értékű ingóságát vittek el. Hardait nyolchónapi, büntetett előéletű társát másfél évi szabadságvesztésre ítélték.

A SZABOLCS-SZATMÁRI IFJÚGÁRDISTÁK VI. megyei szemléjének háromnapos programja pénteken kezdődött meg Vásárosnaményban.

HETEN HALTAK MEG tegnap egy iztambuli hivatali épületben kiütött tüzeves következtében. A rendőrségnek eddig nem sikerült a tűz okát kideríteni.

(X) Hegedűs, mélyhegedűs próbajátékot hirdet a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara. Az írásbeli jelentkezéseket augusztus 31-ig kérjük beküldeni életkor, zenei végzettség, zenekari gyakorlat részletes felsorolásával a következő címre: Magyar Rádió zenei főosztálya, 1800, Budapest. A borítékon kérjük feltüntetni: PRÓBAJÁTEK.

Bőr, tűzzománc, kovácsolt vas

Fiatal művészek kamarakiállítása

Ötvösmunkák, mives bőrűk és kovácsoltvas dísz tárgyak, — e tömönddal foglalhatnánk össze annak a kiállításnak a látnivalóit, amely tegnap nyílt meg a VII., Rákóczi út 32 szám alatti népművészeti boltban.

A művészek — Bartha Ágnes ötvös, Bein Klára bőr és textiltervező, valamint Takács Zoltán vaskovács nem vállalkozott kevesebbre, mint hogy saját műfaján belül közelítsen a népi megoldásokhoz, felhasználva a formák és motívumok szinte kimeríthetetlen tárházát.

Bartha Ágnes először 1972-ben mutatkozott be idehaza, több sikeres külföldi kiállítás után. Tűzzománc kombinációjű, ízléses, aprólékosan munkált ékszereit, tülkreit, dobozait azonban ismerik Helsinkiben és több finn városban. Most franciaországi bemutatkozásra készül.

Bein Klára bőrdíszművészetét, majd textiltervezést tanult. A divatos mellé-

nyeket, szoknyákat, öveket és tarsolyokat népi motívumokkal díszíti. E divatcikknek eleganciája, mértékartása példaadó.

Takács Zoltán annakidején patkoló- és kovácskóvács-mesternél tanulta a szakmát, s ezt fejlesztette tovább, oly módon, hogy munkáiban harmonikus egyesülnek a rusztikus, paraszti megoldások és a kor ízlésének elemei. Munkásságát az 1974-ben kapott a Népi Iparművészet Ifjú Mestere cím is rangsorolja.

Nincs kizárva, hogy vita tárgya lesz: lehet-e, kell-e a népművészet keretén belül a három művészeti ágat, amely önállóan is megáll a mag lábán, s csak áttekintően sorolható a népművészet fogalomköréhez. Az viszont bizonyos, hogy a kamarakiállítás anyaga szép, az eladásra szánt darabok ára megfizethető, a zsúrozott dísz tárgyak, ékszerek és divatcikkpek pedig segítik a közízlés alakítását.

(sárközi)

Távirat

Maldive Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Ibrahim Nasirt, a Maldive Köztársaság elnökét.

Az Eszperantó Magazin új száma

Gazdag tartalommal, változatos témájú cikkekkkel, riportokkal jelent meg az Eszperantó Magazin összevont, júliusi-augusztusi száma.

Kosztolányi Dezső és Illyés Gyula írásai mellett több érdekes részletet olvashatunk az eszperantó történetéből. Fényképes riport készült Polgár Dénessel, a televízió A Hét című műsorának főszerkesztőjével és Felföldi Anikóval, a Fővárosi Operettszínház művésznőjével. Megismerkedhetünk az Akadémiai Nyomda Állami Díjjal kitüntetett komplex nyelvi brigádjával, amelynek tagjai több mint 30 nyelven, 60—70 ezer különféle betűvel és fonetikai jellel dolgoznak nap mint nap. „Semmiféle kiváltság egyetlen nemzetnek, egyetlen nyelvnek sem” — ezzel a címmel jelent meg az a cikk, amely Leninnek a nyelvi prole-mákról szóló megnyilatkozásait ismerteti, elemzi. Ligeti László, a KPVD SZ főtitkára a kereskedelem, az idegenforgalom és a nyelvtanulási összefüggéseiről ír. Riportot olvashatunk továbbá a pécsi Építők úti általános iskoláról, ahol már harmadiktól eszperantóul tanítják a gyerekeket, hogy megkönnyítsék később a többi idegen nyelv tanulását.

Az Eszperantó Magazin legújabb számát sajtószemle, humor, keresztretjvény és levelezési rovat teszi teljessé.

TEMETÉS

KELLNER BÉLA akadémikus temetése július 30-án délután 2 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Energiamegtakarítási pályázat

Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület és a Magyar Elektrotechnikai Egyesület a Nehézipari Minisztériummal és a Magyar Villamosművek Tröszttel együttműködve nyilvános *tervpályázatot hirdet energiamegtakarítási javaslatok kidolgozására*. A pályaművekben az energiahordozók takarékos és gazdaságos felhasználásának módjait, műszaki és szervezési megoldásait dolgozhatják ki a résztvevők. A pályaműveket az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesülethez december 31-ig lehet beküldeni.

Feltárják a mecseki pálos kolostort

A mecseki Jakab-hegyen 1225. július 25-én — Jakab apostol napján — alapították a pálos szerzetesrend kolostorát. Pécsen pénteken emlékeztek meg a 750. évétől eseményről. Az évforduló megünneplésének különös időszíne, ad az a tény, hogy az illetékes szervek elhatározták: feltárják a jelentős középkori épület maradványait.

A rendházat Bertalan pécsi püspök emeltette Jakab apostol tiszteletére, innen kapta nevét a hegy is. A török hódoltság idején romba dőlt az elnéptelenedett kolostor; 1745-ben helyreállították, miután azonban II. József megszüntette a magyarországi pálos rendet, végleges pusztulásnak indult, másfél száz éven át betyárok és csavargók tanyája volt.

A közelmúltban a Budapesti Műszaki Egyetem építészettörténeti tanszéke felmérte a középkori emlékményt és ennek alapján az év végéig elkészítik a kolostor rekonstrukciójának, illetve konzerválásának tervét.

Beszakadt az úttest az Üllői úton

Pénteken délután mintegy 3 óras zavart okozott Budapesten az Üllői úton a Kálvin tér és a Nagyvárad tér között a villamos- és a közúti forgalomban egy úttestszakadás. Az Üllői út 48. számú ház előtt — feltehetően a sok esős és köves időjárás miatt — a Kálvin tér felé tartó villamosok vágánya mellett az úttest mintegy 4x5 méteres nagyságban lesüllyedt. Ennek következtében a villamospálya alépitménye meglazult, az úttest rendbáhozataláig az említett útszakaszról elterelték a villamos- és a közúti forgalmat.

A könnyűipar nehéz gondja

Baj van a rugalmassággal — Amikor két hónap is nagy idő

A legnagyobb textilruházati külkereskedelmi vállalat, a Hungarotex a korábbi évek forgalmához képest 200 millió deviza forinttal kevesebb árut adott el az első félévben. Június végéig összesen 450 milliónyit szállítottak ki: az éves „program”-nak csupán 30 százalékát...

Az okokról elsőként az iparvállalatoknál érdeklődtünk, majd Gömöri Györgyöt, a Hungarotex igazgatóját is felkerestük.

A Hungarotex szerint

— Tavaly a második félévben „felfordult” a textilruházati piac — mondja az igazgató. Az addig emelkedő árak — előbb a nyersanyagoké, majd a konfekcióé — zuhanni kezdtek, amire általános visszaesés következett, a gyárak mérsékelték termelésüket — sőt, akadt olyan nyugati cég, amely le is állt! A növekvő munkanélküliség hatására zuhant a kereslet is. A helyzetet rontotta az a textilipari sajátság, hogy a késztermékek ára nagyobb mértékben esik, mint az alapanyagoké. Köztudomású, hogy iparunk jelentős mennyiségű alapanyagot importál a tőkés országokból... Mindezt összevetve a fokozott és bonyolult követelményekhez a magyar textilruházati-ipar — és a Hungarotex — nem volt képes gyorsan alkalmazkodni...

— Miért?

— Tavaly bizonytalanságot tapasztaltunk ipari partnereinknél. A termelői áremelkedések miatt a vállalatok nem érezték érdekeltségüket, így nem merték előre lekötés kapacitásaikat. Az őszi üzletkötések helyett mi csak januárban, februárban jelentkezhettünk a piacon; egy szezon kiseset! Ráadásul a nyersanyagárak terén a kasszarendszer miatt akkor kellett volna emelni az árakat, amikor már csökkentek...

— Ebben a többszörösen is elmentőndős helyzetben, milyen módszerhez folyamodtak?

— Elsősorban a pamut és a gyapjú méteráru-forgalmunk esett vissza; ezt Angliában és Franciaországban konfekcióeladással sikerült ellensúlyozni. Kuvaitban növeltük felsőruha-exportunkat. Am akadt olyan piac, mint például Kanada — itt mindig is a méteráru-kivitelünk volt erős — ahol 50 százalékkal visszaesett a forgalmunk. A kötszővőiparban a pamut kötöttárukat javuló árszinten, a gyapjút viszont csökkenővel lehetett csak eladni, mivel az utóbbinál a hazai ipar sem árban, sem vásárlókban nem tart lépést a világgal. A pamutszöveteknél 30—50, a gyapjúszöveteknél 30—40 és a gyapjú-szintetikus kötöttáruknál 40 százalékos árcsökkenésre kényszerültünk. Jelentősen emeltük viszont a bér munkát. Ertékben — az idei tőkés export is eléri majd a tavalyit.

Lemondják a megrendelést

— Jelenleg ugyan holt szezon van, de arról tárgyalunk az iparral — okulva a tavalyi tapasztalatokból —, hogy már most kezdjük meg a jövő évi üzletkötések előkészítését. Sajnos, erőfeszítéseink nem mindig találnak megértésre. Előfordul, hogy késnek a szállítások — például a Mosonmagyaróvári Kötöttáru-gyár vagy a Férj Fehérnemű-gyár — és emiatt egyes tőkés cégek lemondják a megrendeléseket.

Mindez az érem egyik oldala... Hogyan látják az idei tőkés export alakulását a Könnyűipari Minisztériumban?

— Meltányoljuk a külkereskedelm erőfeszítéseit, de nem mindenben értünk egyet velük — állítja Hámosi Sándor, a közgazdasági főosztály helyettes vezetője. Már tavaly arra biztattuk a vállalatokat: kössék le az időszerű kapacitásaikat! A kasszarendszer hatásait úgy próbáltuk ellensúlyozni, hogy külön rendeletet ad-

tunk ki, amely szerint a tőkés export utáni visszatérítés rugalmasan követi az árváltozásokat.

Csak helyzetjelentések?

— Okoz-e gondokat a visszaesés a kapacitás kihasználásában?

— Igen — elsősorban gazdasági hibáiból —, mint a Pamutnyomóipari Vállalatnál vagy a győri Richardsnál — ahol nem erősítették időben együttműködésüket a konfekcióiparral! A minisztérium is levonta az első félév tanulságait.

— Kaptak-e időben jelzéseket a külkereskedelemtől?

— Inkább csak helyzetjelentéseket, és nem előrejelzéseket. Az alágazat termékeinek többsége nem tözsei cikk...

*

A tanulságokon mindenképpen érdemes eltűnődni. Elsőként szóljunk a sokat emlegetett vállalati bizonytalanságról. Először a gyanúperrel, hogy a legtöbb esetben nem csupán a szabályozók ismeretének hiányáról, mint inkább a minimális kockázatvállalástól is rettegő, kényelmes vezetői szemléletről van szó.

Nem kell közgazdasági elemzés ahhoz, hogy belássuk: kisebb nyereséggel is érdemes eladni, mint „lekesni”, kiszorítani a piacokról. Igaz, ez már nem csupán vállalati érdek, hanem a népgazdaságé is. Am nem lenne hiteles az ítéletalkotás, ha elfelejtkeznénk egy másik, az előbbivel azonos hatású elmentőndősről. A kasszarendszert kiegészítő könnyűipari minisztériumi rendelkezés megközelítően kéthónapos késéssel lépett érvénybe. Ennyi időt vett igénybe, míg egyeztetették a többi főhatóság...

A történetek ismét felhívják a figyelmet a külkereskedelm, az ipar és a tárcák összehangoltabb munkájára, fokozottabb együttműködésre.

Bossányi Katalin

Új integráció Afrikában

Az ECOWAS bemutatkozik

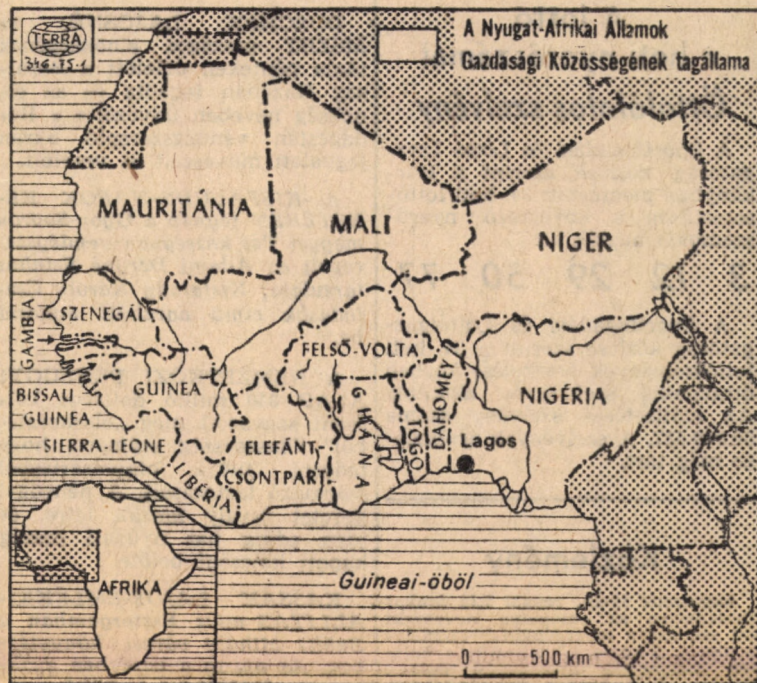
Új színel gazdagodott a közel-múltban a világ gazdasági integrációnak palettája. A nigériai Lagosban 15 nyugat-afrikai ország megalapította a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségét, az ECOWAS-t. Bár a térségben már korábban is történtek integrációs kísérletek, egyik gazdasági csoportosulásnak sem sikerült elérnie kitűzött célját, a regionális közös piac megvalósulását.

15 éves távlat

Még 1959-ben alakult meg a volt francia Nyugat-Afrika hét országának részvételével a Nyugat-afrikai Államok Vámuniója. Ez a szervezet — amely a tag-

látot lebontanak, összehangolják mezőgazdasági, ipari, energetikai, távközlési és monetáris politikáikat. Megszüntetik a munkaerő, a tőke és a szolgáltatások mozgásának akadályait. További fontos célkitűzés az infrastruktúrális politikák harmonizálása.

A Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége tehát az elkövetkező években nem csekély feladatok megoldására vállalkozik. Mindenekelőtt változtatni akarnak, közös erővel, nagy fokú elmaradottságukon, fel akarják fokozatosan számolni egyoldalú függésüket, a külföldi tőkével és felveszik a harcot mindenfajta neokolonialista törekvéssel szemben. Az alapokmányban lefektetett célkitűzések megvalósítása természetesen nem megy egyik

országok közötti vámok lebontását célozta — tiszavirág életű volt, valójában nem is működött. 1970-ben ismét kísérlet történt a regionális integráció létrehozására: a Vámuniót alapító hét ország, valamint Togo életre hívta a Nyugat-afrikai Közös Piacot, de ez a szervezet sem volt sokáig életképes.

A tőkés világgazdaságban az elmúlt két évtizedben végbement gyökeres változások természetesen hatással — mégpedig legtöbb esetben negatív hatással — voltak a nyugat-afrikai államok gazdaságára is. A nyersanyagok és késztermékek áremelkedéseivel szemben a térség legtöbb állama védtelen, súlyos gondokat jelent a kétszámjegyű infláció is, akárcsak a külkereskedelmi cserearányok romlása.

A gyarmati sorból való felszabadulás, a függetlenség elnyerése óta túl rövid idő telt el ahhoz, hogy az évszázados gyarmati örökséget fel tudják számolni önérből. A tőkés világgazdaság súlyosbító problémái, valamint az afrikai politikai és gazdasági egységtörekvések megérlelték az elhatározást a gazdasági közösség létrehozására. Az alapító tagok közül kilenc (Elefántcsontpart, Mali, Mauritania, Niger, Togo, Senegal, Felső-Volta, Guinea, Dahomey) korábban francia gyarmat volt. Öten a brit gyarmatbirodalom tagjai voltak, Bissau-Guinea pedig egészen a közelmúltig Portugália gyarmata volt. A 15 ország gazdasági fejlettsége nem áll azonos színvonalon, hiszen például az olajban gazdag Nigéria, vagy a viszonylag diverzifikált gazdasággal rendelkező Ghana jócskán megelőzi a közösség többi tagállamát.

Csapda Loméban

Az ECOWAS alapítóokmányva szerint a tagállamok 15 év alatt minden egymás közötti vámkor-

napról a másikra. A tagországok egymás közötti külkereskedelme ma még elenyésző, hiszen az egyoldalú gazdaságstruktúra kevés együttműködésre adott lehetőséget. A 15 állam gazdasági kapcsolataiban egyelőre még a volt gyarmattartó, a Közös Piac és az Egyesült Államok játsza a vezető szerepet. Ameddig ez a kapcsolati rendszer fennmarad, nem igen lehet számítani az integráció kibontakozására. Többek között ezt is felismerve — döntött a 15 nyugat-afrikai állam a gazdasági élet jóformán minden fontosabb területét felölelő együttműködés megindítása, illetve kiszélesítése mellett.

A korábbi „anyaországok” per sze mindent elkövetnek, hogy intézményesített formában fenn tarthassák befolyásukat. Gazdasági érdekeik a jelenlegi egész ségtelen gazdasági struktúra konzerválását diktálják a fejlődő országokban.

Ezt a célt szolgálja az év elején megkötött úgynevezett Loméi Egyezmény is, mely a Közös Piac és 46 fejlődő ország gazdasági kapcsolatát hivatott szabályozni. Az ECOWAS tagállamainak döntő többsége a Loméi Egyezmény keretében társult tagsági viszonyba lépett a Kilenekkel. Az új társulási egyezmény számos kedvezményt, jelentős pénzügyi segítyeket stb. nyújt a fejlődő országoknak, de végső célja a jelenlegi gazdasági és együttműködési struktúra megmerevítése, befagyasztása. A fejlődő országok — és köztük az ECOWAS-tagok — jelenleg azonban még nincsenek olyan helyzetben, hogy a felajánlott preferenciákat, kölcsönöket nélkülözni tudják. Így tehát kénytelenek elfogadni a felajánlott közös piaci segítséget, még akkor is, ha ez késlelteti az önálló, diverzifikált nemzetgazdaságok kialakítását.

Gonda György —
Lőrincze Péter

A negyedik legnagyobb

Kiállítóink Brnóba készülnek

Tudósítónktól.

Az őszi brnói nemzetközi gépipari vásáron való szereplésünk különös jelentőséggel bír: a szocialista országok közül az NDK, Szovjetunió és Lengyelország után Magyarország a legnagyobb kiállító. 18 külkereskedelmi, illetve külkereskedelmi jogú vállalatunk mutatja be termékeit; köztük olyanok is, amelyek eddig nem jelentkeztek Brnóban.

A Hungexpo Magyar Külkereskedelmi Vásár- és Propaganda Iroda szervezésében a Budapesti Híradástechnika berendezéseket állít ki, a Chemokomplex információs irodáit képviselteti magát, az Elektromodul alkatrészeket, a Labor Zománcipari

Művek autoklávokat, a Metrim-pex különböző műszerfészeségeket, a Mogyúri Garázsipari berendezéseket, a Magyar Optikai Művek geodéziai műszereket mutat be, a Videoton számítógépeknek ad helyet.

A vásár szervezői az elmúlt évben a számítástechnika területén elért integrációs eredményeket demonstrálták; az idén a szerszám-gépipar kap különös hangsúlyt. Ezek egy részét az A pavilonban mutatják be, a numerikus vezérlésű konstrukciókat a B pavilonban állítják ki. A szervezők elképzeléseinek megfelelően a Technoimpex is megkülönböztetett figyelemmel állította össze a bemutatásra kerülő magyar szerszám-gépek listáját.

Háromezer-ötszáz

tonnával több üveg

Tudósítónktól.

Mintegy 300 millió forintot költséggel felújították a Sajó-szentpéteri Üvegyárat; az üzem ez év első felében 39 millió egykilós, csaknem 17 millió félkilós, nyolcmilliónál több ötlitres, úgynevezett uborkásüveget és 13,5 millió egyéb konzerv-üveget készített.

Az 1971-ben megkezdett fejlesztési programban évente 31 ezer tonnás növekedést irányoztak elő. A termelés felütése folyamatos; a harmadik negyedévre már 24 500 tonna különféle típusú üveg gyártását terveztek, ami 3500 tonnával haladja meg az elmúlt év azonos időszakának termelését.

A világ cukortermése

A Licht-cég nemrég közzétette a világ 1974—75-ben várható cukortermésére vonatkozó harmadik becslési adatait. Ezek szerint összesen 79 503 000 tonna nyerscukorral számolhatunk, belőle a répacukor 30 030 000 tonna, a nádcukor pedig 49 473 000 tonna lesz. Ezzel szemben az F. Mann-cég január elején megjelent számításai azt mutatták, hogy 1974—1975-ben csak 78 747 000 tonnára tehető a világ cukortermése. Megemlítjük, hogy a világ termelése 1974-ben elérte a 79 771 000 tonnát.

HORIZONT • HORIZONT • HORIZONT

Az NSZK kereskedelme az arab országokkal

A bonni gazdasági minisztérium jelentése szerint a Német Szövetségi Köztársaságnak az arab országokba irányuló exportja 1975 első hat hónapjában majdnem megkétszereződött. Ebben az időszakban az NSZK 5,3 milliárd nyugatnémet márka értékű árut exportált az arab országokba, 82,4 százalékkal többet, mint egy évvel korábban.

Kínai küldetés indul az Egyesült Államokba

Washingtonban bejelentették, hogy a Kínai Népköztársaság szeptemberben 12 tagú küldöttsé-

get mentett az Egyesült Államokba. A küldöttség 18 napos látogatásra szeptember 5-én érkezik Washingtonba. Viszonozza egy 10 tagú amerikai küldöttség 1973 novemberében Kínában tett látogatását.

Új Honda gépkocsi

A Honda „Civic” típusú gépkocsijának új változatát hozza forgalomba. Az új gépkocsi megfelel az 1976-ra érvényes szigorú japán környezetvédelmi előírásoknak. Üzemanyag-fogyasztása 100 kilométerenként mintegy 4,6 liter. Exportja a tervek szerint novemberben kezdődik.

Szedik az almát

Az ország két fontos gyümölcs-termelő vidékén — Szabolcs-Szatmár és Zala megyében — megkezdtek az alma szedését. Várhatóan szeptember első hetében mindenütt teljes nagyüzem lesz a gyümölcsösökben; az idén csaknem 25 ezer hektárról takarítanak be termést a megye gazdaságai. Az előzetes becslések szerint — bár az időjárás nem mindig volt kedvező — a termés eléri a tavalyi 36—37 ezer vagont. Nagy feladat vár a szedőkre. Ezért a megyei KISZ-bizottság védnökséget vállalt az idej almbetakarítás felett.

Zala megye három nagy gyümölcsstermelő állami gazdaságában, Zalaszentgróton, Nagykanizsán és Zalaegerszegen a körte és a szilva is betakarításra vár. Jó közepes termés ígérkezik. A három állami gazdaságban a gyümölcsfajtákból mintegy 2500 vagonra valót szüretelnek.

A lottó e heti nyerőszámai Öttalálatos szelvény

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a Harkányban megtartott 34. heti lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

3 12 29 50 77

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 34. heti lottószerelvények értékelése közben öttalálatos szelvényre akadtak. Az előfizetéses szelvény száma 50 899 537. A szelvények értékelése még tart.

Közlemény

Augusztus 12-én, reggel 7.40 órakor Budapestén az autópályá Kőérberki úti szakaszán tehergépkocsi—személygépkocsi ütközés következtében halálos kimenekült közlekedési baleset történt. A Budapesti Rendőr-főkapitányság közlekedésszerűségi kéri a baleset szemtanúit, valamint az AG jelű, sárga színű személygépkocsi vezetőjét és utasait, hogy a baleset körülményeinek tisztázása céljából jelentkezzenek a Budapest, XIV. kerület, Hungária körút 149. III. emelet 317. számú szobában, vagy telefonon a 220—848/143 számú mellékalomáson.

Merre járnak a magyar hajók?

A MAHART tengerjáró hajóinak péntek esti helyzete: Az Ady Khorramsharban (Irán), a Petőfi Amszterdamban (Hollandia), a Budapest Cadixban (Spanyolország), a Hungaria Abadanban (Irán), a Duna Seteben (Franciaország), a Tisza Alexandriában (Egyiptom), a Cegléd Bejrútban (Libanon), a Hévíz Varnában (Olaszország), a Somogy Várnában (Bulgária), a Szekesfehérvár Port Sudanban (Szudán) és a Tata Rijekában rakodók. A Rába Ciprusnál Piraeus felé, a Debrecen a 43.40-es és a 15.14-es fokok alatt Tripoli, a Hajdúszoboszló a 36.38-as és a 01.26-os fokok alatt Alexandria felé, a Herend a 35.38-as és a 21.00-as fokok alatt Lattakia felé halad. Az Újpest ma indult Bejrútból Limassol irányába.

A MAHART rádióval felszerelt folyami hajóinak helyzete: a Kaposvár Pozsonynál, a Pécs Orsovánál, a Paks Bezdánál, a Szob Ruskénál felfelé halad a Dunán. A Kecskeméti Bécsbe, az Inota Regensburgba, a Szekszárd és a Komárom Renibe érkezett. A Tisza Severinben áll.

Nyugat felől romlik az idő

Európa északi részén változó időjárás az időjárás, sokfelé esik, helyenként erős szél fúj. A Földközi-tenger közepén térségtől egészen Moszkva környékéig délnyugat-északkelet irányban magas nyomású légtömeg helyezkedik el. Az ebben uralkodó lassú leszálló mozgások hatására a Kárpát-medencében és környékén kevés a felhő, általában száraz az idő. A Brit-szigeteken keresztül az óceán északi térségéből származó hűvös levegőhullámok

Piaci helyzetjelentés

Dinnyedömping — Olcsóbb a paprika

A termelőüzemekből rekord mennyiségű dinnye kerül a piacokra, főképp görögdinnye, amelyből e hét végén a Bosnyák térti termelői, nagybani szabadpiacra 37 vagon érkezett. A nagy árukiadást kissé mérsékelte a fogyasztói árak is. Jelenleg Budapesten a görögdinnyét 4—6 forintért árulják. Sárgadinnyéből kevesebb kerül a piacra, az ára is lassan felfelé szökik, jelenleg Budapesten 4—8, Szegeden, Kecskeméten, Egerben és Kaposváron 3,20—6 forintért árulják. A görögdinnye a legolcsóbb Gyöngyösön, Egerben és Szolnokon. Ott 3—4 forintért mérik kilóját.

Olcsóbb a lecsónak való paprika, általában 3,60—4 forintért árulják, a töltési való pedig 6—8 forintért mérik. Paprikából is

nagy mennyiség érkezik a piacokra. Pénteken 40 vagon zöldpaprikát szállítottak a termelők a budapesti piacokra. Paprikahegyek álltak e héten a piacokon Kecskeméten, Szolnokon, Debrecenben, Miskolcon, Győrben, Sopronban és Szekesfehérváron.

Szőlőből még kevés a felhozatal, mégpedig azért, mert a csemegezőlő-termesztést a közös gazdaságok elhanyagolják. Két kezünkön meg tudjuk számolni azokat a gazdaságokat, amelyek csemegezőlőt termesztnek. A piacra kerülő étkezési szőlő legnagyobb része a háztáji gazdaságokból származik. A piacokon a Cardinált 18—20, a Szőlőskertek királyinót 16—20, a Csabagyöngyét 10—14 forintért mérik. Szegényesebb a halpiac. A ponty és az amúr ára változatlan.

DUSCHEK LAJOSNÉ, az MSZBT országos elnökségének tagja pénteken délelőtt a Barát-ság Házában fogadta és az elnökség nevében üdvözölte a Budapesti vendégzereplő ukrán jégbalett művészeit és vezetőit.

A KISFALUDY-NAPOK KERETÉBEN tegnap a Győr-Sopron megyei Tét községben vendégzereplő az Állami Déryné Színház társulata; Kisfaludy Károly Csálódások című darabját mutatta be.

A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI ALAP 840 millió dolláros kölcsönt szavazott meg „olajkeretéből” Olaszország számára, hogy fedezni tudja olajvásárlásból származó tartozásait. A pénzügyi keretet tavaly hozták létre, és idén eddig hat nyugati ország kapott kölcsönt belőle.

KASSÁK LAJOS-EMLEKKI-ÁLLÍTÁS nyílt Esztergomban a Babits Mihály városi könyvtárban. Az anyag a városban gyakran megfordult író és költő munkásságáról ad gazdag áttekintést.

ORSZÁGOS DISZMADÁR-KIÁLLÍTÁS nyílt tegnap Kecskeméten. Ötszáz ritka, köztük számos egzotikus madárfajta mutatnak be a hazai tenyésztők.

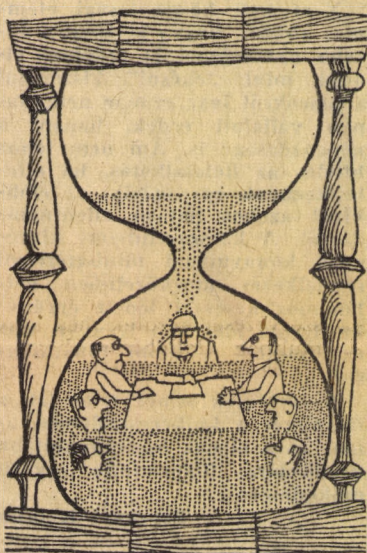
KURUC KORI DALOKAT, a napóleoni háborúk katonadalaikat adják elő augusztus 30-án délután öt órakor a Haditechnikai Parkban (I. Tóth Árpád sétány 40.) rendezendő hangversenyen.

VÉGET ÉRT A BODZASZÜRET a Dél-Dunántúlon. Az Erdei Termék Vállalat pécsi üzemvezetősége rekordmennyiségű — 270 tonna — gyümölcsöt gyűjtött be és dolgozott fel az elmúlt hetekben.

A KÖZÖS MAGYAR-OSZTRÁK képzőművészeti tárlat, amelyet a bécsi Galéria és a Damjanich János Múzeum rendezett Szolnokon, tegnap bezárta kapuit. A kiállítást össze a Magyar Nemzeti Galéria új otthonában, a budai Várban láthatja újra a hazai közönség, majd Bécsben és Grazban is bemutatásra kerül.

ANTIIMPERIALISTA SZOLIDARITÁSI AKCIÓN kezdődik augusztus végén Szolnok megyében. Programjában a többi között nagygyűlés szerepel a VDK és a Dél-vietnami Köztársaság képviselőinek részvételével.

KAJÁN-LEXIKON

Értekezet

AZ ŐSZI GRAZI NEMZETKÖZI BUTORKIÁLLÍTÁSON legmodernebb termékeivel vesz részt a Zala és a Kanizsa bútorgyár is.

PECHES LÉGHÁJÓ az egyesült államokbeli Robert Spark, aki csütörtökön indult Európába. Előbb egy potyautast fedezett fel a kőtelzen, majd a léghajó burkán egy jókora repedést, amelyen át szivárgott a hélium. Spark két éve már kísérletezett — sikertelenül — az óceán átrepülésével; léggömbjével most is, alig kétszáz kilométer megtétele után kénytelen volt a vízre leereszkedni.

EGYRE TÖBB ANGOL ORVOS VÁNDOROL külföldre, elsősorban az Egyesült Államokba. Számuk 1975-ben előreláthatóan ötezer lesz, míg a múlt évben 1019 angol orvos próbált elhelyezkedni Amerikában.

TÖBB MINT 800 ÉPÜLET SÜLLYED STOCKHOLMBAN! A vizsgálatok kiderítették, hogy a föld alatti források, belvizek marják a talajt a házak alatt. A legjobban fenyegetett épületek között van a svéd parlament, az opera és a nemzeti színház is.

Halálos és súlyos balesetek

Tóth József 33 éves elektrotechnikus, budapesti lakos a XXI. kerület, Rákosi Endre út és Kölcsey utca kereszteződésében személygépkocsijával egy tehergépkocsi ütközött. A baleset következtében a személygépkocsi egyik utasa, Tóth Józsefné 29 éves ügynöke, budapesti lakos, olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. Tóth Józsefet és két fiát, ifj. Tóth József 13 éves tanuló és a négyéves Tóth Lászlót életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. A baleset körülményének tisztázására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

Baranya megyében, Szigetvár hatá-

A keszeget 8, a kárászt 12, az angolnát 40, a törpeharast 13—15 forintért mérik.

Kevesebb a piacon a baromfi. A csirkeárakban nincs változás. A hizott kacsa és liba 38—42 forintért árulják, májjal. Kevés a gomba a piacokon. A csiperkét 38—44, a vadon termett csiperkét 40—50, a rókagombát 55—60, a pófteget 30 forintért árulják.

Budapestén az átlagárak a következőképp alakultak: Kilogrammonként a burgonya 3,60—6, a sárgarépa 3—8, a petrezselyemgyökér 9—13, a zeller 6—10, a vöröshagyma 3,60—8, a kelkáposzta 4,60—9, a karalábé 4—5, a paradicsom 3,50—5,60, az uborka 2,50—5, a zöldbab 7—8,50, csövenként a tengeri 1,50—2, a karfiol 5—7,60, a kifestett bab 16, a főzöttök 2,40—3, az alma 5,60—9, a körte 4—12, az őszibarack 11—18, a szilva 5—7, a tojás darabja 1,40—1,70 forint.

B. I.

AZ EZREDIK IFJÚ PÁRT adták össze a győri városküzén, az ország egyik legszebb házasságkötő termében. Varga Árpádot és feleségét, született Sántha Györgyöt a városi tanács ez alkalomból díszes rézdomborművel ajándékozta meg.

GUTENBERG BIBLIÁJÁNAK egyik, felbecsülhetetlen értékű, eredeti példányára bukkant egy falusi tanító az NSZK-ban. Az Immenhausen-i parasztházból előkerült könyv értékét növeli, hogy kötése is eredeti, és sértetlen állapotban maradt fenn.

ÚJJAÉPÍTÉK HÉVÍZEN a gyógytör már kiöregedett fürdőházait. A tervezést az Általános Építettervező Vállalat, a kivitelezést a Balatonvidéki Építőipari Szövetkezetre bízták. A munkákat szakaszosan végzik, így nem kerül sor a kedvelt fürdő teljes lezárására.

VILÁG KÖRÜLI ÚTRA INDULT az angliai Stevanage-ből egy kerékpáros fiatalember: 46 országon át mintegy 60 ezer kilométert akar megtenni. Közben gyűjtést rendez a nemzetközi természetvédelmi alap javára.

A MAGYARORSZÁGI TÖRÖK EMLÉKEK című, ősszel a Pécs belvárosában helyreállított Jakovli Hasszán dűsámban megnyíló állandó kiállításra a török kormány különféle rituális tárgyakat ajándékozott Baranya megyének.

ÉLTETŐ ANYAFÖLD címmel hatodszor nyílik meg ma a csehszlovákiai Ceske Budejovicében az országos mezőgazdasági kiállítás, amelyen a dél-csehszlovák terület testvérmegyéje, Komárom is részt vesz.

SZILIKONTARTALMÚ ANYAGGAL vonták be Japánban a közlekedési táblákat és tükröket. A közlekedésbiztonsági szempontból hasznos újítás tisztítja a szennyeződést, így nem igényel tisztítást.

Jelöltjeink az ügétőversenyekre

1. Bazsarózsa (6) — Belépőjegy (7) — Berci (5).
2. Vehemens (8) — Asta Nielsen (10) — Világi (6) — Arnold (3).
3. Walkür (2) — Újbor (1) — Spal (6) — Utalvány (3).
4. Amatőrverseny! Nem tippelünk!
5. Rocco (10) — Absalom (7) — Titkos (8) — Cumulus (9).
6. Arisztid (9) — Róvó (7) — Ung (3) — Vili (11).
7. Vitamin (3) — Villám (8) — Tambarás (7) — Néma Levente (9).
8. Zia (8) — Arkadia (11) — Alfonzó (4) — Akka (2).
9. Ancona (6) — Zília (2) — Volta (4) — Samán (1).
10. Uri-Muri (3) — Utas (9) — Family Pride (7) — Ulca (5).

A versenyeket 14 órakor kezdik.

Meghalt

Hamid Abdel Aziz

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség irodája megrendüléssel közli, hogy Hamid Abdel Aziz, a DIVSZ alelnöke a damaszkeszi légi katasztrófa következtében elhunyt.

Hamid Abdel Aziz, a végrehajtó bizottság tagja, a Szudáni Ifjúsági Szövetség alelnöke 1971 óta töltötte be a DIVSZ alelnöki és az Afrika-bizottság vezetőjének tisztét.

Erkölcsei, politikai és emberi tulajdonságai mindazok elismerését kivívták, akiknek alkalmuk volt vele, mint a DIVSZ képviselőjével találkozni a különböző rendezvényeken és konferenciákon.

A DIVSZ irodája részvétét fejezi ki Hamid Abdel Aziz családjának és testvéri szolidaritásáról biztosítja elvtársait, valamint a Szudáni Kommunista Pártot és a Szudáni Ifjúsági Szövetséget. A tragikus esemény bekövetkezése óta csaknem 100 ifjúsági szervezet biztosította együttműködését a DIVSZ irodájával és az elhunyt hozzátartozóival. A KISZ központi bizottsága is táviratban fejezte ki részvétét a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség irodájának és Hamid Abdel Aziz családjának.

Elhunyt Horváth János népművész

Mohácson 70 éves korában elhunyt Horváth János fazekas népművész.

*

Nevét leginkább az általa alkotott mázatlan fekete „török” korsók tették ismertté itthon és külföldön. Családja nemzedékek óta agyagművészettel foglalkozik, s ő volt a leghatékosabb képviselője a neves keramikusdinasztiának. Már gyermekkorában a fazekaskorong mellé ült és több mint hatvan esztendőn át megszakítás nélkül dolgozott, alkotott. A Duna-parti városban ő őrizte meg legtisztábbban a nagy múltú fekete kerámia klasszikus stílusát, amellyel, hogy művei tökéletes összhangban voltak korunk ízlésével. Lakóházában valóságos kis múzeumot rendezett be saját műveiből. A több mint négyszáz kerámiából álló nagy értékű gyűjtemény hű képet ad Horváth János életművéről.

TEMETÉS

KIRSCHNER VERA titkáno hamvasztás utáni búcsúztatása augusztus 29-én, pénteken, 13 órakor lesz a Rákoskeresztúri újközművelődési közli az Operaház igazgatósága.

HALÁLOZÁS

MOLNÁR ISTVÁN, a munkásmozgalom régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend tulajdonosa, életének 65. évében, Veszprémben elhunyt — jelenti az MSZMP Veszprém városi bizottsága.

Rendőrökre támadott, másfél évet kapott

Járóka József 42 éves foglalkozás nélküli oroszországi lakos életének több mint felét börtönben töltötte. Rendőri felügyelet alatt állt, amikor legutóbb, éjféli körül a rendőrszolgálatot igazoltatta. Mivel tíz óra után nem tartózkodhatott az utcán, felszólították, menjen be a rendőrségre. Járóka ezt megtagadta, kiugrott a rendőrségi gépkocsiból, a rendőröket megtámadta, nyolc napon belüli sérüléseket okozva.

Az Esztergomi Megyei Bíróság hivatalos személy elleni erőszak bűntette miatt jogerősen egyévi és hathónapi fegyházbüntetésre ítélte.